

Bei uns in Amerika

p. 10

Nederlands cultuurpessimisme

p. 6

Ideologiekritiek

p. 7

De Moeial

Oktober 2007

Verschijnt maandelijks

Afgiftekantoor 1050, Brussel 5

V.U.: Bram Langmans

Jaargang 26 n°5

Studententijdschrift van de Vrije Universiteit Brussel
in samenwerking met BSG, Studiekring Vrij Onderzoek en Dienst Cultuur

EN VERDER

Kort VUB-nieuws	P. 2
Organisaties stellen zich voor	P. 3
Verhalen	P. 5
Citaat van de maand	P. 8
Model uit Iran	P. 8
Ecologie en u	P. 9
De trein dus	P. 10
deBuren	P. 11
deNieuwelaan	P. 11

Aantekeningen uit het Ondergrondse

In de verborgen gangen van de VUB

Als het heeft gesneeuwd kunt u ze zien: de tunnels van de VUB. Ondergrondse buizen verwarmen de grond en doen de sneeuw in kaarsrechte banen smelten. Het is een indirecte glimp van het gangenstelsel, dat dag en nacht achter slot en grendel blijft. En, zoals u weet, is het lot van obscure labyrinten de onvermijdelijke mythe. Het mag dan ook niet verwonderen dat er al jaren enkele hardnekkige geruchten de ronde doen over de ware aard van deze tunnels. Enkel de Minotaurus ontbreekt nog.

Een van de verhalen is dat er fietsraces gehouden zouden worden; op de lange stukken zouden verwoede wedstrijden worden uitgevochten, zowel in het donker als met de lampen aan. Bovendien zou het personeel de tunnels gebruiken als het regent en zouden ze dienen als geheime vluchtroute in geval van ramp en aanslag. Een ander indianenverhaal is dat de

Eén ingang zou achter een spiegel op de campus zitten

tunnels zouden doorlopen tot de IJskelders en zelfs onder het spoor door tot aan de kelder van het NewsCafé (voormalig ZAP). Het meest tot de verbeelding spelende blijft echter de roddel dat er een verborgen ingang tot de tunnels zou zijn te vinden achter een spiegel op een der campuskoten...

Nu, voordat u allen uw spiegels begint los te schroeven of slaan, moet ik u wel op het hart drukken dat er slechts een minieme kans bestaat dat dit op waarheid beruste geruchten zijn. Helaas. Maar wie weet. De tunnels zijn er, zo veel is zeker. En *De Moeial* is er voor u in geweest.

Onder begeleiding van de Technische Dienst openen zich deuren die voordien onopgemerkt waren gebleven en begon de tocht door het warme gangencomplex. In totaal ligt er voor ongeveer een kilometer aan tunnels onder de campus op de VUB. Ze zijn aangelegd in de allereerste fase van de bouw van de VUB en hebben als doel de water-, telefoon-, verwarmings-, hoogspannings- en internetkabels tussen de gebouwen en koten op de VUB te verbinden. De leidingen (niet de gangen) gaan zelfs onder de Triomfslaan door tot aan het studentenhuis op de Schoofslaan.

De tunnels lopen (zie plattegrond) in een U-vorm van de 'M' via achtereenvolgens de 'B', 'C', 'D', 'E', 'F', 'G' en 'K' tot aan het Sportcomplex. Dit zou min of meer gelijk lopen met de ooit bedoelde Esplanade, die de hele campus zou bestrijken. De gangen maken ook aftakkingen naar de 'S' en 'T', het Kulturkaffee

De gangen zelf zijn zo'n twee meter breed en vier meter hoog, met aan weerszijden vele buizen, draden en leidingen. Eindeloze tl-buizen verlichten elke spelonk. Om de circa honderd meter breken brandveilige deuren de lange tunnels om plaats te maken voor een meer open ruimte. Hierin staan *Star Trek*-achtige machines die verantwoordelijk zijn voor de goede werking en distributie naar de bovengrondse gebouwen.

De aanwezigheid van de deuren maakt het houden van fietsraces hoogst onwaarschijnlijk, zo niet onmogelijk. Enige navraag leerde dan ook dat de wedstrijden een ruime dertig jaar geleden plaatsvonden, toen de tunnels nog open lagen en de VUB nog een kale afgegraaftte vlakte was. Onze rector speelde toen nog met poppen.

Overigens houden ook de tunnels zich aan de taalgrens; ze reiken net tot aan de ULB-campus. Wel is het zo dat de buizen ten behoeve van de verwarming doorlopen tot onze franstalige burens. Sinds een jaar of vijf verwarmt de VUB namelijk de ULB. Dit was een oplossing die beide partijen goed uitkwam; de VUB zat met een overcapaciteit en de dure verwarmingsketel van de ULB werd afgekeurd. De VUB kent nu nog steeds een overcapaciteit, waardoor een mogelijke uitbreiding ('N' of 'H') geen problemen op dit vlak zal veroorzaken.

Zo ziet u maar weer; achter elk gerucht schuilt een waarheid. De gangen bestaan, al is over de Minotaurus minder zekerheid. De Moeial houdt u ook dit jaar op de hoogte.

Daniël van der Meer
Foto: Katharine Eaton

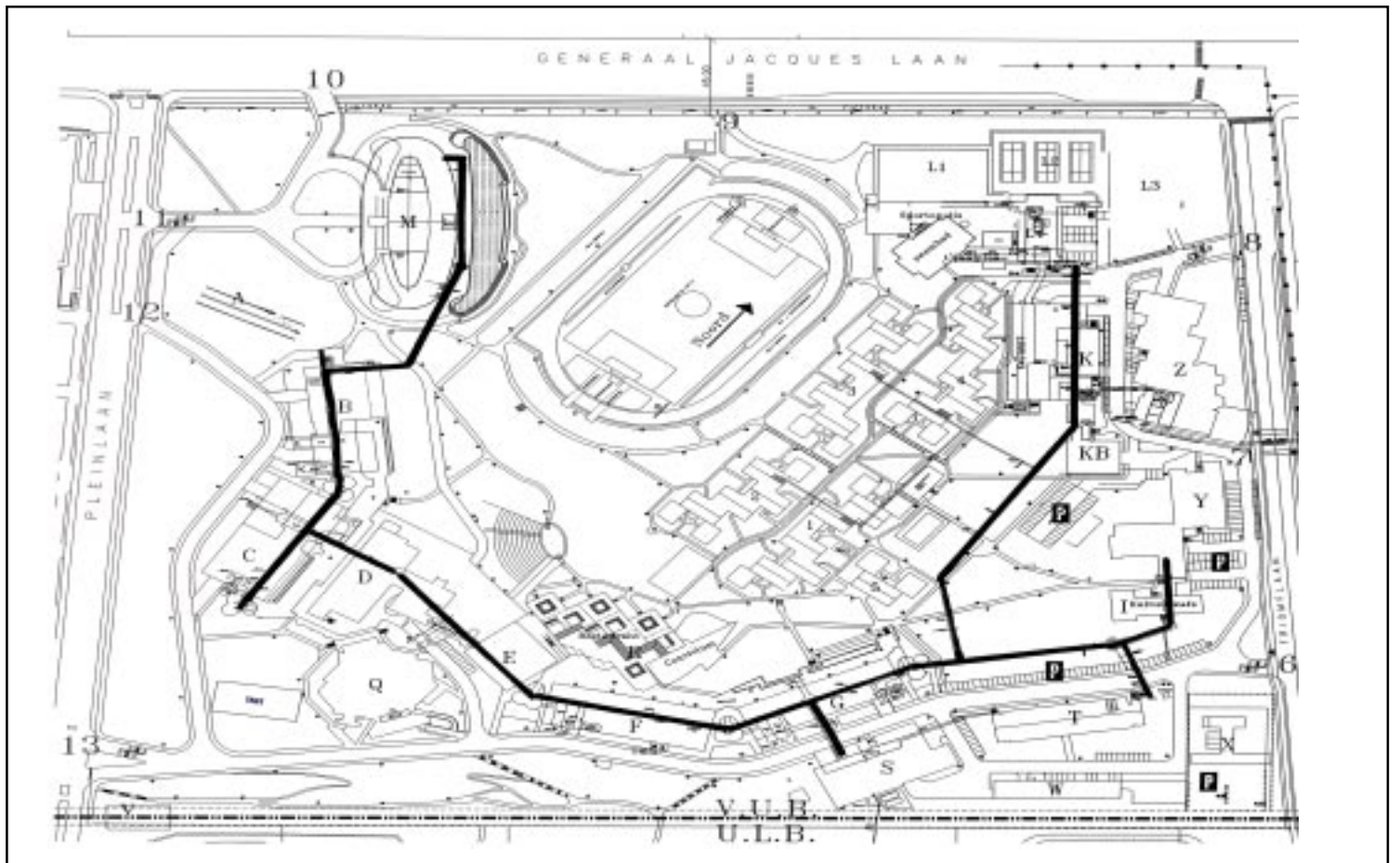
en de 'Y'. In elk VUB-gebouw zijn er ingangen naar het ondergrondse deel. Deze deuren zijn altijd op slot en enkel de security en de technische dienst bezitten lopers om de gangen te betreden.

Op de plattegrond (linksboven) ziet u ook de (nog) niet gebouwde 'A' aangegeven. Dit gebouw is wegens geldgebrek nooit van de grond gekomen. Ook ziet u wat de potentiële bouwgronden op de campus zijn. Zo is het gebied waar de feesttent nu staat, een mogelijkheid. Het nieuwe gebouw zou dan vastgekoppeld worden aan de 'C', waarmee het de liften en sanitair kan delen. In de wandelgangen (niet ondergronds) doet het gerucht dan ook al de ronde dat hier de 'N' of 'P' gebouwd gaat worden. Hier zou de sociale en medische dienst – nu gehuisvest in de

tijdelijke 'Y'-ruimtes – binnen afzienbare tijd geplaatst moeten worden.

De VUB houdt ook de ULB warm

De grasvlakte van het KK zou bij een eventuele uitbreiding ook voor een deel kunnen sneuvelen. Naast de 'G' zou dan de 'H' moeten verrijzen. Dit zijn echter voorlopig pas denkpistes en allesbehalve concreet. U weet ook wel dat zodra het heilige gras van de VUB-campus bedreigd wordt, *De Moeial* zich als reddende engel zal openbaren.

DRAAI'S OM?

P. 12

Edito!

Zoals u, lieve lezer(es), in gepaste stilte reeds heeft opgemerkt, ziet *De Moeial* er lichtjes anders uit. Deze verandering is slecht uiterlijke schijn; wat betreft de inhoud zwichten wij niet voor de grillen der gemakzucht en middelmatigheid. Maar u heeft nood aan 'rustpunten' in de tekst en, ach, wij zijn de slechtsten niet. Wij verwachten, eisen zelfs, dat u dan weer met frisse moed aan de nieuwe jaargang begint.

Met een volgend academiejaar nemen we met pijn in ons hart afscheid van enkele redactieleden. Zo gaan Ben, Bilal, Ruben en Bram verder met hun levens. Wees niet getreurd; ze blijven wel werkzaam voor *De Moeial*, want zo makkelijk kom je niet van ons af.

Onze Ben heeft desalniettemin een verdienstelijke poging gedaan; hij is vertrokken naar Amerika. Hij houdt u middels een maandelijks column op de hoogte vanaf standplaats Stony Brook University (p.10). Ruben heeft zich teruggetrokken in Spanje, alwaar hij inspiratie opdoet voor de komende achterflappen. De zeer geliefde Bram besloot dat het na een kleine vier jaar genoeg is; werkend, schrijvend en musicerend vult hij zijn dagen. Ook Bilal is de wereld der werkenden ingetreden, maar u kunt zijn beslommeringen geregeld lezen op de opiniepagina's van *De Morgen*.

Zo ziet u maar weer, met *De Moeial* komt u nog eens ergens. Komt u, om te beginnen, eens langs bij de redactie. Triomflaan 62, schuin tegenover het KulturKaffee. Maandagavond om acht uur houden we onze wekelijkse bespreking. U kunt ook uw artikel opsturen naar moeial@vub.ac.be. De deadline is 15 oktober.

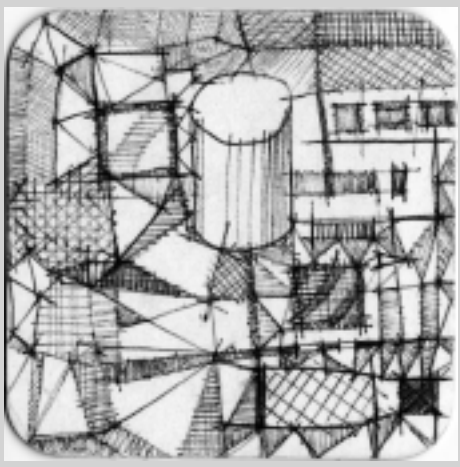
Verder kunnen wij u nog melden dat *De Moeial* een samenwerkingsverband met *deBuren* aangaat. Ja, dat moet zo geschreven worden. En nee, wij weten ook niet waarom. Dat doet ook ter zake; ze organiseren levendige debatten en lezingen in Brussel (p.11). *deBuren* is het Vlaams-Nederlands huis, vlak aan het Muntplein. De lezingen zijn zo goed als altijd gratis en –wees welkom, uitvreter– worden afgesloten met een kleine receptie. Met een glas in de hand kunt u dan laten zien hoe interessant u wel niet bent –u kent 't wel.

Opdat u zich als een voorbeeldig persoonswezen gedraagt, hebben wij nog het volgende verzoek. Voor het geval u deze *Moeial* nu tijdens de speeches van de Academische Opening reeds uitgelezen heeft –u moet immers iets doen gedurende Van Camps tuinverhaal– lever uw exemplaar dan na afloop ook weer in bij een lief-talig redactielid. Wij staan bij de uitgangen. Zo voorkomt u dat de vloer van de tent bezaaid raakt met zwarte inkt die door uw gretige voeten wordt verspreid in uw streven naar warme hapjes.

Mocht u willen weten waar u de komende edities van *De Moeial* zult kunnen vinden; wij leggen geregeld stapels in de bibliotheek, de 'D' en de 'M'. Verder delen wij met de hand uit op de Esplanade en reist een delegatie zelfs af naar Jette. Voor de liefhebbers bestaan de abonnementen. Zie de colofon op pagina 10 voor de benodigde informatie. Neem direct een steunabonnement, zou ik zeggen.

Allen, een prettig jaar gewenst. Laat uw aanwezigheid op de VUB niet onopgemerkt voorbijgaan en zet u in op de manier waarop u dat het meest geschikt acht. Dat kun u wel. Een greep uit de mogelijkheden tot engagement vindt u al weer op pagina 3. Waar wij al niet goed voor zijn.

Daniël van der Meer
Tekeningen: Pieter Heremans

Hotels, rectoren, vuur en kunst...

Nieuwsberichten over de VUB

De Studentenraad

Op 19 september heeft de installatievergadering van de nieuwe Studentenraad plaatsgevonden. Tijdens deze bijeenkomst wordt het nieuwe bestuur (voorzitter en drie ondervoorzitters) verkozen. Bij het ter perse gaan van *De Moeial* op 16 september heeft Vincent Ginis ons laten weten zich kandidaat te stellen voor het voorzitterschap van de Studentenraad. De eerste taak van de nieuwe voorzitter zal hoe dan ook het schrijven van een speech voor de Academische Opening zijn; deze is op dinsdag 25 september.

Hotel op de campus

In samenwerking met nv Intersportif wordt binnenkort begonnen met de bouw van een heus (sport)hotel op de campus. Het zeven miljoen kostende gebouw zal naast de *Health City* (voorheen: *Sportopolis*) gezet worden, met ingang op de Generaal Jacqueslaan. Paul De Knop, decaan van LO, hoopt dat de opening nog eind 2009 kan plaatsvinden. Of het niet toch 2010 wordt, hangt af van het moment waarop de bouwvergunning gegeven wordt. Het hotel heeft nog geen naam, maar het zou wel eens 'Teide' kunnen worden. Dit is een slapende vulkaan; sweet dreams...

Opvolgers Van Camp

Zoals u wellicht al weet, is dit het laatste jaar van onze beminde rector Benjamin Van Camp. Zijn laatste jaar als rector, wel te verstaan. Na twee ambtsperiodes zal onze baron over een tiental maanden voor de laatste keer uit het raam op de vijfde verdieping van de 'M' uit kunnen kijken over de VUB.

En zoals het de geruchtenmachine betaamt, gonzen al weer enkele namen van

potentiële opvolgers. Zoals u van ons gewend bent, hebben wij ons hierin verdiept. Zo hoorden wij dat er voorlopig twee serieuze kandidaten zijn: outsider Paul De Knop en vicerector onderwijs Rosette S'Jegers.

Uiteraard ontkennen zij elk gerucht, maar de oplettende mens leest tussen de regels door: ze gaan zich kandidaat stellen. Zo laat Paul De Knop *De Moeial* weten dat hij "wel gepolst is, maar dat dit nog niets betekent." Wel voegt hij daaraan toe dat in het geval hij wordt voorgedragen als kandidaat-rector dat "zeer zorgvuldig zal overwogen en zal aftoetsen bij een aantal intimi."

Concurrent Rosette S'Jegers voorziet ons in vloeiende volzinnen van een soortgelijk antwoord: "Julie zullen het misschien moeilijk aanvaarden, maar tot nu toe ben ik als vicerector zo sterk gegrepen geweest door de permanente uitdagingen voortvloeiend uit de opeenvolging van decreten en samenwerkingsovereenkomsten dat ik de beslissingen over de eigen toekomst en ambities naar de achtergrond verschoven heb." S'Jegers laat de mogelijkheid echter open en "voorlopig kan ik jullie alleen zeggen dat ik mijn kandidatuur niet gesteld heb, maar dat ik erover nadenk hoe ik best mijn ervaring van de afgelopen periode ten dienste van onze instelling kan aanwenden".

Wij weten genoeg; er zijn al twee liefhebbers om Van Camp op te volgen. Andere geïnteresseerden kunnen zich wenden tot moeial@vub.ac.be.

Brand in campuskot

Vrijdag 7 september heeft er een kleine brand gewoed op een campuskot. Er raakte niemand gewond. Een kamer werd volledig vernield. Het

betrof een benedenkot aan het grasveld achter de Huisvesting. Rond het middaguur ontstond er brand in het kot; er was op dat moment niemand binnen. Binnen korte tijd was de brandweer al aanwezig om te blussen. Waarschijnlijk was een probleem met verlengkabels de oorzaak van de brand.

Out of Control-tentoonstelling

Zowaar kunst op de VUB! We moeten vooral niet te veel woorden vuil maken aan de achterliggende thematieken en bedoelingen; ga zelf –u bent student nu en zelfstandig naar het schijnt– de kunstwerken van meer dan 80 net-afgestudeerden der Vlaamse kunsthogescholen beoordelen. De werken van *Out of Control* zijn te zien in de 'Y', de 'D', de 'M' en Atelier 1015 (boven de IJskelders). Ga vooral kijken, want het is een mooie verzameling. Heus waar. *Out of Control* duurt nog tot 5 oktober.

Laten we eindigen met een opmerkelijke anekdote van de *Out of Control*-opening. We hadden de eer een welkomstwoord van Pascal Smet en de tot senator gebombardeerde Jean-Jacques De Gucht voorgeschoteld te krijgen. Alles was even vredig en inhoudsloos –zoals een kunstvernissage behoort te zijn– totdat onze J-J zich tot het spreekgestoelte begaf. Wat volgde was een relaas over de Stalinistische beknotting der kunst, het socialistisch realisme en de opportuniteiten voor de kunst gelegen in de markt van grote multinationals. Juist ja. Het met stomheid geslagen publiek achterlatend met dit bekende liberale riedeltje, kuchte men eens en was er ruimte voor waar het eigenlijk om draaide.

Daniël van der Meer

Schrijf voor De Moeial!

Heeft u de capaciteit voor het schrijven van verhalen, columns, opiniestukken of interviews? Bent u creatief genoeg voor het maken van gedichten, tekeningen of foto's? Of heeft u behoefte aan een vriendelijke gesprek op uw vrije avond? Ken dan geen twijfel en kom naar onze wekelijkse redactievergadering.

*Maandag 20.00, Triomflaan 62 (schuin tegenover het KK).
Of stuur uw artikel door voor 15 oktober.*

Concertagenda KulturKaffee

- DONDERDAG 27 SEPTEMBER 2007, 23U
Dez Mona (B)

Op hun 'Maspees' staat er dat je er niet moet zijn voor de eenvoudige riff, maar liefhebbers van jazzy gitaren en vreemde vocale uitpattingen à la *Anthony & The Johnsons* zullen met deze groep gemakkelijk hun gading kunnen terugvinden.

www.dezmona.com

Afterparty met: **Dj BTS**

- MAANDAG 1 OKTOBER 2007, 21U
Taking back Mondays

Underse_re(B) D.O.T(PT), Legowelt (NL)
Moest u een interesse hebben in het verfijnde elektronische werk dan zal u *Taking Back Mondays* u gading wel kunnen appreciëren.

www.jemenfish.be/takingbackmondays

- DONDERDAG 4 OKTOBER 2007, 22U
Picastro (Can)

Omdat wij op de Moeialredactie zo braaf weg driemaal per week "Oh Canada" zingen om onze hipsterstatus hoog te houden, hebben ze dat waarschijnlijk opgevangen langs de overkant van het straat. Het Canadese Picastro maakt muziek waar menig explosions in the sky-adepten zou

op jaloers kunnen zijn.

<http://www.myspace.com/picastro>

- MAANDAG 8 OKTOBER 2007, 21U

Nieuw Talent met:

Simple Brain and the Long Haired Ponchomen
Freakfolk is the new alt.country, zo stond onlangs in een hip Engels magazine. Muziek om de zeer gevoelige snaar te raken.

www.myspace.com/simplebrainmusic

Sevensoulmotion

Love makingmusic van Shaft. Get down on the soultrain babe.

www.sevensoulmotion.be

Chief Ed

De nineties-rock met de nodige Pavement gitaren en zanglijnen die nooit ver weg zijn van Built to Spilt..

www.myspace.com/chiefedtheband

- DONDERDAG 11 OKTOBER 2007, 22U

Bak XIII (CH)

Trash. Oostenrijkse Eurotrash muziek. Lekker fout.

www.darksite.ch/bak13/

Afterparty dj: **Harry Poppins**

- MAANDAG 15 OKTOBER 2007, 21U
Nieuw Talent met:

Herman

Herman is onze nieuwe favoriete in het Nederlands zingende troubadour-circuit.

www.myspace.com/hermanzingt

Arristide

Let's all have a brainwash melody. De Hasslehoffs van de rock funk scene.

www.myspace.com/arristide

Give In

Muziek zo mooi dat het pijn doet.

www.myspace.com/giveinband

- DONDERDAG 18 OKTOBER 2007, 22U

The Shovels (B)

U zei San Francisco 1967, the shovels zeggen 18 oktober 2007.

www.myspace.com/theshovels

Alle concerten zijn zeer hip en gratis bovendien.

Piet Van de Velde

De Wondere VUB-organisaties

Engageert u!

Studiekring Vrij Onderzoek

Wat is dat eigenlijk dat "Vrij Onderzoek"? Het Vrij Onderzoek is een ideologisch-filosofisch principe dat denken op basis van vooroordelen en dogmata veroordeelt en de mens aanmoedigt een vrije, kritische levenshouding aan te nemen. Het is dit principe dat aan de basis ligt van nagenoeg alle grote wetenschappelijke ontdekkingen. In Matrix termen: vrij onderzoek is het slikken van de rode pil en het loskomen van die artificiële, voor ons geconstrueerde wereld met religie en andere dogmata en gezagsargumenten, die als enige doel hadden het dom en onwetend houden van de mens en hem te beknotten. Een goede weergave van het principe van vrij onderzoek vind u in dat tekstje – u weet wel welk – van Henri Poincaré, maar ik ga u dat besparen, want daarmee wordt u al genoeg om de oren geslagen.

Wat doen wij? Naast het houden van "ongelooflijk interessante discussies", tonen wij tweewekelijks een film uit het betere genre. Praktisch komt dit neer op zowat alles behalve de typische Hollywoodfilm die *deus ex machina* toch nog een ongepast *happy ending* meekrijgt. Er zijn eigenlijk maar 2 selectiecriteria: interessant zijn en aanzetten tot nadenken. Verder nodigen we mensen uit om intrigerende lezingen te houden, schrijven we pamfletten of folders, geven we feestjes en kampvuren, houden we debatten, doen we ludieke acties om studenten te sensibiliseren, ... en nog veel meer. Meer info kan u vinden op www.vrijonderzoek.be

De universiteit waaraan u studeert is nog altijd de enige universiteit in Vlaanderen die het principe van vrij onderzoek expliciet in haar statuten heeft ingeschreven. In het licht hiervan bestaat er sinds lange tijd een Studiekring Vrij Onderzoek aan deze instelling, en wij krijgen van de VUB wat bescheiden middelen ter beschikking gesteld. Dat is echter niet voldoende: wij hebben mensen nodig. Mensen met ideeën. Mensen zoals u. Heeft u een goed idee voor een interessant debat, een DVD'tje dat u vindt dat iedereen gezien moet hebben, wil je studenten informeren? Wat wij doen is alleen gelimiteerd door uw verbeelding. Kom eens langs op onze vergaderingen in de Triomflaan 62 op maandagavond rond 20u of spreek ons aan op een van onze activiteiten.

Michael Cox
Voorzitter Studiekring Vrij Onderzoek

ESN Brussels

ESN Brussels is een studentenorganisatie die verantwoordelijk is voor de opvang, begeleiding en introductie van internationale studenten aan de *Erasmus Hogeschool Brussel* en de *Vrije Universiteit Brussel*. Met ESN Brussels creëren we dan ook een plek waar de buitenlandse studenten elkaar kunnen ontmoeten. Het resultaat is een bruisende mix van verschillende talen, culturen en zeer enthousiaste studenten die alles over Brussel en België willen te weten komen. ESN Brussels biedt de studenten een zeer gevarieerd activiteiten aanbod, een buddy project en een Tandem project aan. Voorbeelden van activiteiten die we organiseren zijn trips naar onder andere Gent, Leuven en Brugge, maar ook naar Parijs, Luxemburg en Berlijn. Binnen Brussel organiseren we ook een 'Brussels by night' en een heuse city rally. En natuurlijk introduceren we de internationale studenten in het levendige nachtleven van Brussel.

Wil je proeven van deze internationale sfeer? Aarzel dan niet en kijk eens op onze website: www.esnbrussels.be of stuur een mailtje naar esn@vub.ac.be

Tim Derom

UCOS vzw

Het Universitair Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking vzw is een erkende educatieve NGO (niet-gouvernementele organisatie), gelegen aan de campus van de Vrije Universiteit Brussel, schuin tegenover het KulturKaffee. Vanuit een vrijzinnig-humanistisch perspectief wil UCOS de VUB-gemeenschap (zowel studenten als personeel) en de vrijzinnige gemeenschap informatie aanreiken en activeren rond de huidige Noord-Zuidproblematiek. Hierbij besteden we in het bijzonder aandacht aan duurzame ontwikkeling, gender-gelijkwaardigheid en uitwisseling met mensen uit het Zuiden. UCOS probeert een brug te slaan tussen NGO's voor ontwikkelingssamenwerking, milieu-organisaties en de academische wereld. Aan de VUB bieden we verschillende soorten educatieve activiteiten aan vanuit het perspectief van ontwikkeling, armoede en ecologische problemen. Op onze kalender vind je bijvoorbeeld filmvoorstellingen, workshops, debatten, studiedagen. Het meest recente nieuws staat steeds op www.ucos.be.

Bij ons kan je ook steeds terecht als je vragen hebt in verband met de Noord-Zuidthematiek. UCOS kan je helpen in je zoektocht naar een paper- of thesisonderwerp dat verband heeft met Noord-Zuidthema's of duurzame ontwikkeling. We helpen je ook graag wegwijs worden in het grote informatie-aanbod over globalisering. Als je denkt dat je studies overeenkomen met de werking van UCOS, kan je bij ons stage lopen. Wij kunnen je ook informatie en advies geven over andere stageplaatsen in de NGO-sector. Aarzel niet om ons te contacteren voor een oriënterende babbel.

UCOS moedigt de VUB aan om in haar beleid duurzame keuzes te maken. Via geregeld overleg op verschillende niveaus en acties prikkelen we de VUB-gemeenschap in het opnemen van haar maatschappelijke verantwoordelijkheid op het vlak van duurzame ontwikkeling en internationale solidariteit. Hiervoor werken we samen met verschillende actoren op de VUB, zoals de milieucoördinator, het studentenrestaurant, de Studentenraad, de Denk- en Actiegroep Duurzame Ontwikkeling (DADO) en de dienst IRMO. Mede dankzij UCOS zijn er verschillende projecten in het teken van duurzaamheid ontstaan op de VUB. Voorbeelden zijn de Fair Trade-koffie die nu in het studentenrestaurant wordt geserveerd, de Fietswerkgroep VUB en het klimaatsemester.

Dit academiejaar starten UCOS en DADO hun Ecokot-project, in samenwerking met de Dienst Huisvesting. Dit project richt zich op het verkleinen van de druk die de VUB-kotstudenten op het milieu hebben. Aspecten die invloed hebben op deze druk zijn onder andere mobiliteit, verwarming, water, elektriciteit, papier en voeding. De kotstudenten beslissen op welke thema's het project zich zal richten. Kotstudenten worden aangespoord om hun vragen en ideeën door te sturen naar ecokot@vub.ac.be of ze op te schrijven in het Ecokot-boek op de Dienst Huisvesting. Woensdag 17 oktober is er vanaf 18u een bijeenkomst op de Schoofslaan, waar er meer informatie over het project gegeven zal worden. Iedereen is van harte welkom!

Studentenraad

Wie zich voor het eerst op onze campus begeeft, heeft daar heel wat te ontdekken:

Je kan proeven van het lekkere bier, luisteren naar het gezang tijdens een cantus, ruiken aan het versgemaaid gras, voelen hoe opzweepende beats door je lichaam trillen en uiteraard ook eens lezen in De Moeial...

Er gebeuren echter ook heel wat dingen die de zintuigen minder direct prikkelen. Onder deze categorie vallen de werkzaamheden van de Studentenraad. Dit is een groep van twintig studenten die jaarlijks door medestudenten verkozen worden om hen te vertegenwoordigen in de organisatie van onze universiteit. De Studentenraad buigt zich over alle studentgerelateerde aangelegenheden van onze universiteit (bijvoorbeeld de koten en het restaurant).

Aangezien de Studentenraad nog twee geledingen kent (Raad van Bestuur en Onderwijsraad), houden de hiervoor verkozen studenten zich ook hier mee bezig. Zo zetelt een deel in de Raad van Bestuur van de VUB, het orgaan dat zich bekommert over het algemene beleid van onze universiteit (bv. de toekomst van de VUB in grote lijnen en de VUB-begroting). Een ander deel zit in de Onderwijsraad, dewelke zich toespitst op - what's in a name - onderwijszaken (bv. de cursusdienst en deliberatieprocedures).

Voel jij je ook geroepen om je steentje bij te dragen tot goede werking van onze universiteit of heb je aan- en opmerkingen, aarzel dan niet om een huidige vertegenwoordiger te contacteren (adressen op: www.studentenraadvub.be). Je kunt ook naar het forum surfen (www.vubforum.be) en daar je opmerkingen plaatsen.

Met vriendelijke groeten,

De Studentenraad 2007-2008

Morgen

De oude zwartgelakte saloonpiano op roletjes in de lege winkelstraat. De eerste herfstkoude bijt zachtjes; binnenkort weer vingerloze handschoenen.

Het gekrijs van de meeuwen drijft met de mist vanuit haven en velden mee tot hier, waar het met aangeslagen noten en sporadisch getoeter van auto's een dronken beiaard speelt.

De ochtend wandelt ongestoord door zijn steegjes zijn hakken klikken helder op kasseien – op de stoep een fiets ondersteboven, het achterlicht verbrijzeld.

De opkomende zon streelt bijna het zware beton van de hoogste torens die zich als rietstengels onbeweeglijk roeren in het uitgestrekte blauw.

[meToiKos]

Zonder titel

De ruimte van licht reflecteert bij gratie van zichzelf in het donker

de hand die de schakelaar beroerde, heft zich zelf bewust

op – bestaat nu zoals het spiegelglas dat geen spiegel meer is

in de wegstervende voetstappen de taal.

[meToiKos]

Jobbeurs

Interculturele Jobbeurs!
Allen daarheen op 27 oktober!

Op zaterdag 27 oktober organiseert het intercultureel jongerenplatform Kif Kif de allereerste interculturele jobbeurs van Vlaanderen op de stadscampus in Antwerpen, op tien minuten wandelen van het station. Door het interculturele karakter wijkt dit jobtreffen duidelijke af van de traditionele jobbeurzen omdat ze uitsluitend diversiteitsgezinde werkgevers aantrekt die op zoek zijn naar talent ongeacht sekse, culturele en religieuze achtergrond of geaardheid. Ben je tussen de 18 en 65 jaar oud? Heb je minstens een diploma secundair onderwijs of heb je een pak werkervaring achter de kiezen? Behaal je dit jaar je bachelor- of masterdiploma? Of wil je gewoon je licht opdoen omtrent diversiteit en de arbeidsmarkt? Surf dan vliegenvlug naar www.jobs.kifkif.be

B.B.

Stoppen!

STOPPEN

Ik doe wat ik NIET zou moeten doen roepen tieren ja, zelfs BRULLEN

Keer op keer tegen de mensen die ik het liefste zie Ik wil NIET maar toch doe ik wat ik doe

Ik wil STOPPEN maar ik kan niet

Ik weet niet waarom Eens slaan de STOPPEN door

Als ik niet meer weet wat ik doe Niet meer weet waarom en hoe

Als ik mezelf NIET meer hoor of zie slaan de STOPPEN door

ADC

Hoe je van een Ezel een Raspaard maakt

Een kort Interview met Walter Dyck

De Interdisciplinaire vakgroep Lerarenopleiding (het IDLO) trekt vanaf dit jaar haar opleiding van 30 studiepunten op naar 60 studiepunten. De Vlaamse minister van onderwijs wil hiermee vooral meer praktijk in het curriculum van de academische lerarenopleiding introduceren. Onder de studenten is deze maatregel echter meer bekend omwille van de verhoogde inschrijvingsgelden. Voor de docenten vakdidactiek betekent het vanaf nu dan weer een pak meer werk. De Moeial vroeg Prof. Dr. Walter Dyck, begenadigd docent "sociologie van het onderwijs" binnen de lerarenopleiding, de balans op te maken.

De Moeial: Gaan er door de significante uitbreiding van het curriculum wezenlijke veranderingen plaatsgrijpen?

WD: Wij hebben altijd gekozen om volwaardige wetenschappers / licentiaten tot leerkracht op te leiden. Die opleiding kan gespreid worden over de volledige academische studieroute, of ook in één jaar worden afgerond. De kans dat de nieuwe lerarenopleiding nu nog met het laatste jaar master gecombineerd kan worden is echter zeer klein. De verwachting is dat er zich dit jaar minder studenten zullen inschrijven. We hebben wel een piek in de inschrijvingen gezien omdat men wist dat het nieuwe decreet eraan kwam. Maar voor een aantal studenten blijft er natuurlijk die spanning met de licentiaatverhandeling.

Wat waren de consequenties van die verhoogde inschrijvingscijfers van het afgelopen academiejaar?

Ik denk dat de aankondiging van een decreet dat de verzwaring van de inzet voor een zelfde titel aankondigt, er natuurlijk voor zorgt dat veel mensen denken: "laten we het gauw nog onder die oude voorwaarden proberen voor het te laat is." En die leerlingen die, om welke reden ook, de opleiding niet volledig kunnen afwerken hoeven niet te panikeren: voor hen is er een uitdovend programma, dat met hetzelfde aantal studiepunten nog enkele jaren in het oude systeem verdergaat, voorzien.

Vindt U die verzwaring een goede zaak?

Meer praktijk zal altijd beter zijn; er worden wel veel minilessen en videovoorbeelden *intra muros* gegeven, maar de studenten zeggen zelf, dat de begeleidde of zelfstandige stage in een echte schoolomgeving toch wel iets helemaal anders is

dan het beschermende milieu van een universiteit. Dat was ook altijd de kritiek van de andere lerarenopleiding, dat wij te weinig praktijk gaven. En dus ook de minister heeft daar op ingespeeld met zijn verzwart programma. Het is alleen te hopen dat wij genoeg studenten krijgen om te voldoen aan de vraag van de arbeidsmarkt (i.e. de scholen).

Zijn er verder noemenswaardige nadelen verbonden aan de verzwaring van het lessenpakket?

Meer van hetzelfde, dus meer praktijk, zal niet veel meer opleveren voor de concrete praktijk van de scholen. Voor mij is dat theoretische gedeelte, de *visie* op jongeren en leerlingen, veel belangrijker dan meer uren in de praktijk van een school staan. Het trachten van een ander paradigma, een andere visie op heterogeniteit en leren te ontwikkelen is voor mij op dit moment belangrijker. Het gaat erom in welke mate er nieuwe inzichten doordringen in de lerarenopleiding zelf of in de theorie, want er zijn nog steeds onderzoeksresultaten van ettelijke decennia geleden waarmee nog steeds te weinig rekening wordt gehouden. Die resultaten tonen aan dat het mogelijk is een significant aantal leerlingen betere leerresultaten te laten boeken. Als je dan naar de praktijk kijkt, en meer bepaald naar het denken rond de Gauss-curve, merk je dat daar weinig verandering merkbaar is.

Hoe consequent is de lerarenopleiding eigenlijk, en slaagt men er in een eenduidige koers te varen?

Er is zeker veel heterogeniteit. Enerzijds is er onze academische vrijheid, anderzijds is er toch een goede vakgroepwerking, waarin de studenten een belangrijke rol spelen. En het zijn zij toch eigenlijk die alle cursussen van de professoren kennen, en daar wordt dan aangegeven dat er hiaten en overlappingsen zijn, waarom wordt hier en daar niet meer gedaan enz. Maar die academische vrijheid blijft voor een stuk gelden. Je hebt natuurlijk ook die opleidingsonderdelen die ondertussen allemaal geformaliseerd zijn, wat vroeger helemaal niet zo was. Die opleidingsonderdelen zijn een grote vooruitgang naar de controlemogelijkheden ook van de academische overheid, die nu samen met de vakgroepvoorzitter de strategie kan overzien en bepalen.

Is er wel degelijk een controle over hoe bepaalde vakken bij elkaar aansluiten?

Dat denk ik, wat mij betreft alleszins, niet. Het is misschien omdat mijn cursus, innovatie-strategieën en onderwijssociologie, een wat aparte cursus is binnen de lerarenopleiding. Het zou kunnen dat de vakdidactici met de pedagogen veel meer contact met elkaar hebben dan ik, maar het gaat natuurlijk niet alleen over mij. En hoe zit het met het theoretische kader in de nieuwe opleiding, worden daar veranderingen doorgevoerd of blijft dat ongewijzigd in tegenstelling tot het praktijkgedeelte? Over hun zogenaamd *mission statement* zullen de universiteiten en de lerarenopleidingen voor een groot stuk zelf beslissen. Er moet zeker meer rond de tafel gezeten en gepraat worden, en dat is aan de VUB zeker het geval, maar voor een groot deel blijft de prof nog altijd vanuit zijn opvatting over de rol van zijn cursus binnen de aggregatie, zeer autonoom.

Dus op dit moment is er nog geen eenduidig strijdplan opgemaakt?

Er wordt veel vergaderd rond die visie, zeker omwille van het feit dat er nu een heel ander concept is aan de VUB, namelijk dat van de interdepartementaire lerarenopleiding met de nieuwe voorzitter Linda van Looy, die ondertussen op kruissnelheid komt. Zij staat aan de leiding van ontzaggelijk veel personeel, als je kijkt naar alle vakdidactici en die praktijk-medewerkers en die mentoren van al die disciplines. Die zijn ondertussen voor een groot stuk gegroepeerd, maar dat blijft toch een hectische opgave.

Hoe schat U de efficiëntie van de lerarenopleiding t.o.v. de maatschappij in? Zijn de kersvers geaggregeerden van nu klaar om een "slimme" onderwijsvernieuwing in te leiden?

Dat hoop je natuurlijk, maar dat blijft moeilijk meetbaar. Zelfs als je jonge leraars hebt die in scholen vernieuwingen, die ze theoretisch hebben meegekregen en deels zelf hebben uitgeprobeerd, willen doorvoeren, kan dat problematisch zijn. Zij komen misschien tegenover een team met jarenlange (andere) ervaring te staan, die zich soms zelf cynisch tonen. Dat team van leraren heeft die nieuwe evolutie in school maken allicht nooit meegekregen, en dat is ook geen verwijt

aan de ervaren leerkracht, maar het is dus wel mogelijk dat de jonge leerkracht zich daardoor laat ontmoedigen. Wij geven natuurlijk nascholingen, maar er zijn meer dan 140.000 leraars in Vlaanderen, en de nascholingen zelf zijn ook enorm heterogeen.

Hoeveel procent van die mensen kan eigenlijk bereikt worden?

Als je iets organiseert rond de nieuwe visie op individuele verschillen tussen leerlingen, en daar komen 60 à 100 mensen op af, is dat altijd nog maar een druppel op een hete plaat. Maar die mensen verspreiden zich dan terug in hun schoolteams en dan is het hopen dat die nieuwe inzichten doordringen tot hun tientallen collega's. Wat ik wel meemaak is b.v. twee-fasen-nascholing: Directies hebben een nascholing gekregen en interessant bevonden, en die vragen dan de "expert" die lezing te herhalen voor het personeel van hun eigen school, in de hoop dat dat dan toch inpakt heeft en verspreid wordt in de ganse school. Een kleine anekdote: ik gaf ooit een lezing in enkele basisscholen en achteraf vroeg een iets oudere leerkracht mij: "heb ik het goed begrepen dat U denkt dat wij van een ezel een raspaard kunnen maken?" Ik zeg: "Ja, dat hebt ge goed begrepen." "Ik geloof dat niet", zegt hij. Er wordt heel veel *geloofd* in ons onderwijs Ik geloof niet dit en ik geloof niet dat... Maar wat ik toen probeerde in die school te implementeren met de directeur van die man, is in die school voor een groot deel gelukt en hij moest dat ook toegeven. Na zijn pensioen belde die man mij op om te vragen: "mag ik mee nascholing komen geven, want ik heb begrepen dat je van een ezel een raspaard kunt maken." Dat is een mooie aanvulling van theorie en praktijk; want door een andere visie op onderwijs aan te bieden, zie je kinderen die anders zouden sneuvelen in het watervalsysteem, openbloeien en hun schoolcarrière een andere richting uitgaan.

Dus een andere onderwijsstrategie is mogelijk? Ja, zeker. Het is toch ook aangenaam en positiever als je als leerkracht door een andere aanpak van je leerprocessen de grote meerderheid van je leerlingen naar het einde van het schooljaar kunt leiden, dan dat je met een minderheid zit die nog mee is en de rest moet opgeven! Als dat het geval zou zijn, zou ik alleszins niet blijven voortdoen.

[meToiKos]

Bezint eer ge begint: de Paradox van de Lerarenopleiding

Denk vooral niet dat je na minimum vier jaar Hard Studeren aan onze Alma Mater die lerarenopleiding wel even zonder slag of stoot zal kunnen afronden. Wat je in de enorme aula's krijgt te horen mag in den beginne allemaal nog zo voor de hand liggend (lees: overbodig) en tautologisch lijken, dit strookt echter niet met de werkelijkheid. De lerarenopleiding wil een volwaardige, zichzelf respecterende universitaire opleiding zijn. De lerarenopleiding wil vernieuwend zijn. De lerarenopleiding wil heel veel, maar had tot hier toe ocharme maar dertig studiepunten om haar doelstellingen te realiseren. De aankondiging dat de lerarenopleiding vanaf het academiejaar 2007-2008 voor zestig studiepunten zou gaan tellen, zorgde het afgelopen jaar onder meer voor massale inschrijvingen. Het IDLO had meer dan ooit iets te bewijzen ten opzichte van zichzelf, zijn studenten en de buitenwereld.

Met luide trom wordt het tijdperk der onderwijsvernieuwing ingeluid! En gij en ik en wij allemaal maken daar deel van uit. Leerkrachten zijn supermensen, en na een jaar opleiding zullen de studenten, hoe kan het anders, ook supermensen zijn. School maken draait ten eerste helemaal om de leerlingen zelf, moet je weten. Een leerkracht is nu een "begeleider van leerprocessen", en zeker geen "informatieoverdrager" meer. Dit wordt de student dan megedeeld door een minuscuul, syllabus zwaaiend figuur op het spreekgestoelte ergens vooraan in een gigantische aula waar er van persoonsgerichte (inter)actie amper sprake kan zijn.

Wat een leerkracht echt moet doen is het gewenste gedrag "voorleven". Van de kersverse afgestudeerden verwachten enkele docenten der

lerarenopleiding dus blijkbaar dat zij in de toekomst hun leerlingen als infantiele, makkelijk te bespelen schepsels gaan behandelen, in plaats van als jongvolwassen bewakers van hun eigen levenslange leerprocessen en die van anderen. In de aggregatie leert men ons dat de verwachtingen die de leerkracht koestert omtrent de persoonlijke capaciteit en vordering bij leerlingen in het onderwijs primordiaal zijn. Onophoudelijk waarschuwen experts voor het welbekende Pygmalion-effect en het daarmee samenhangende verschijnsel van de zogenaamde self-fulfilling-prophecy. Wie op voorhand niet gelooft in het potentieel van leerlingen, en – wat zomogelijk nog erger is – het gros van een leerlingencohorte op voorhand al middelmatigheid toeschrijft, zal ook enkel maar middelmatige leerlingen oogsten. Koester als leerkracht dus altijd de hoogste verwachtingen, wil je dat je leerlingen de vruchten van jouw arbeid daadwerkelijk plukken. Het is dan als kersvers/aanstaand leerkracht wel even slikken als je in een van de eerste lessen "vakdidactiek" van de docent moet horen dat tachtig procent van de leerlingen die je voor je zult krijgen inherent dom en ongeïnteresseerd zijn.

Een goed leerkracht moet boven alles ook kunnen differentiëren: elke leerling moet je zoveel mogelijk in haar/zijn waarde laten, en je moet je zoveel mogelijk aanpassen aan de individuele noden en capaciteiten. Zo verhoog je op beduidende wijze de slaagkansen van je leerlingen. Want dat je leerlingen slagen voor jouw vak is toch wat je als leerkracht wil? Is het dan niet gek dat de student bij veel vakken in de lerarenopleiding zelfs niet te kiezen heeft of hij/zij ze schriftelijk dan wel mondeling mag

afleggen? Werkt het ook niet contraproductief als een docent alle gezochte toenaderingen door geïnteresseerde studenten buiten de officiële uren afblokt?

Ingrijpende differentiatie moet volgens de heren en dames onderwijsvernieuwers tevens doorgevoerd worden in lesinhouden, klaswerkvormen en evaluaties. Wat raar dat dan in nagenoeg alle verplichte vakken van het lessenpakket der lerarenopleiding dezelfde informatie, zij het dan lichtjes aangepast, wordt aangebracht! Nu is het herhalingsaspect wel één van de belangrijkste didactische principes, maar we moeten toch ook niet overdrijven: in de syllabus van "Leren en Onderwijzen" wordt immers terecht opgemerkt dat het aanbrengen van veel gelijkaardige leerstof kort na elkaar enkel voor verwarring kan zorgen. Een verstandig mens zou spontaan aan het woord "tijdverspilling" beginnen denken.

Al deze verplichte vakken zouden "praktijkgericht" zijn. Dat is zeer mooi, maar waarom is er dan eigenlijk nog een stage? Wat is het nut van het leren opstellen van een waterdichte "by the book" lesvoorbereiding, als de stage zelf weinig adequaat wordt opgevolgd? Zou je niet beter meer tijd en duurzame omkadering besteden aan het practicum dan aan traditionele examens waarvan we allemaal weten dat ze op langere termijn amper renderen? Kan je dan aan de hand van een droog, theoretisch en schriftelijk examen vaststellen of iemand een "superleerkracht" zal worden? Waarom willen ze ons in de aggregatie wijs maken dat we best alternatieve evaluatievormen hanteren in de klas, als de meeste docenten nog steeds dezelfde afgezaagde academische methodes en evaluatievormen aanhangen?

En, last but not least, wat voor een signaal geef je als docent der lerarenopleiding, wanneer je bij wijze van tweede zit voor "Plannen van onderwijzen" exact hetzelfde examen geeft als in eerste zit? Schrijft de veelgevierde onderwijsstrategie van het beheersingsleren (mastery learning) dan niet voor dat je, als een leerling een eerste keer faalt bij een bepaalde werkvorm/evaluatievorm, zeker niet die specifieke vorm mag herhalen maar juist moet overschakelen op een alternatief om de slaagkansen te vergroten? Ook niet echt bevorderlijk voor het zelfvertrouwen van een student is het als je hem – terwijl je nooit moeite gedaan hebt om hem door het jaar te leren kennen – *tijdens* zijn examen en zonder aanleiding vertelt dat je een "slecht buikgevoel" bij hem hebt en hem "eigenlijk niet vertrouwt."

Hoe serieus wil een opleiding verder genomen worden, als de docent van "reflecterend handelen" er na vier lessen de brui aan geeft en alle studenten bij hun examen een blad laat ondertekenen dat ze akkoord zijn met het feit dat ze maar vijf i.p.v. de voorziene tien lessen hebben gekregen? En wat bezielde het IDLO toen uitgerekend het enige vak met een bredere visie op onderwijs, namelijk "Sociologie van het onderwijs", naar de categorie van keuzevakken verwezen werd? Het staat vast dat er hier en daar nog eens duchtig zal moeten nagedacht worden, wil men de aggregatie, die nu opgetrokken wordt met 30 studiepunten, een zinvolle inhoud en strategie bezorgen. Want je kunt nog zoveel aan de inhoud van een opleiding veranderen; als je die evolutie niet consequent voorleeft en doorvoert in je eigen methodologie, verlies je onvermijdelijk aan efficiëntie en geloofwaardigheid.

[meToiKos]

Het Fundament

Het Fundament, ja!

Hij doofde zijn sigaret en keek me aan. Ik hield mijn adem in, exhaleerde rook. Er waren nauwelijks lampen in dit café, maar de gebouwen van de stad en de lucht buiten zorgden voor voldoende lichtinval. “Als er één ding is dat ik geleerd heb in dit leven... dan is het dat een man op zijn eigen voeten moet staan.” Na enkele minuten stilte was hij nu plots beginnen spreken met overdreven luide stem. Ik inhaleerde in stilte en schraapte mijn keel. Er hing een ongemakkelijke sfeer maar hij ging onverstoord verder: “Oh ja, absoluut.”, zijn stem klonk tevreden nu. “Met een stevig paar voeten kan je alles aan. Bekijk die gebouwen daar maar eens.”

Ik draaide me om en keek door de ramen. De stad leefde en ademde, snelde met haar eigen bloed.

“Vraag het aan eender welke architect of metser, ze zullen allemaal hetzelfde zeggen: alles draait om het fundament. Met een goed fundament kan je alles aan. Jezelf verwortelen in de grond, een anker vinden. Daar is het mij om te doen.”

Ik lachte flauwtjes, niet goed wetend of ik iets moest antwoorden. Ik mompelde iets over schoenen, terwijl ik mijn hand naar mijn kopje thee uitstak. Dat daverde terwijl hij met blote hand op de tafel sloeg. Ik greep het kopje met beide handen vast en bracht het haastig naar mijn lippen. “Dat is precies waar ik het over heb, man! Schoeisel! Schoeisel, godverdomme! Maar... laat me even nadenken.”

Hij leunde samenzweerderig voorover, en liet zijn ellebogen rusten op de tafel. “Een schoen... is een verpakking. Voor de voeten. Maar het is een verpakking zoals een kartonnen doos een verpakking is. Gebouwd om zijn vorm te bewaren. En dat is het probleem. Je moet een schoen als het ware ‘inwijden’, inlopen zeg maar, om zich aan te passen aan de vorm van je voet.” Ik knikte. Knikken deed ik vaak. Het moedigt mensen aan veel te praten zonder dat ik zelf iets moet zeggen.

Het lastige is dat, in zekere wijze, je voet zich omgekeerd ook aanpast aan de schoen. Iets... *de vorm...* wordt gewijzigd. Dat heb je met schoenen, ze wijzigen de voeten. Ze veranderen de voeten. En, je weet... een voet... Wel, voeten zijn het *fundament* van een man.”

“Zoals bij een gebouw?” vroeg ik, want ik voelde dat ik op dit moment iets moest bijdragen aan het gesprek. Zijn ogen lichtten op en hij greep me bij de schouder, waardoor ik me schrap moest zetten om mijn thee niet te morsen.

“Exact! De voeten zijn het fundament! Nu, in een gebouw kan je het fundament niet veranderen

zonder daarmee meteen ook het hele gebouw te wijzigen. Je moet rekening houden met bepaalde toelatingen, optellingen, aftrekkingen. Met mensen is dat niet anders. Je kan de voeten niet veranderen zonder de man te veranderen. Denk er eens over na: wij gebruiken onze voeten iedere dag. Als we nu onze voeten op eender welke

is als water, hij vult de sok als een vloeistof. De hielen en de tenen zijn enkel *gidsen*, maar ze geven geen vorm aan de voet!”

Ik dacht terug aan toen hij binnenkwam in het café en zich onuitgenodigd naar mijn tafel begaf. Ik kon me geen voetstappen herinneren.

”Zeg eens... wat denk jij over goed en kwaad?”

manier zouden veranderen, *zouden we automatisch ook onszelf veranderen*. Het begint met een andere pas, een andere manier van lopen. *We bewegen anders*. Leven is verplaatsen. Van punt A naar punt B gaan. Als we ons anders door de wereld bewegen, dan zien we die wereld ook anders. Iemand die mankt ziet de wereld niet op dezelfde manier als iemand die op een normale manier wandelt, dat is een feit.

Trappen zijn anders, bochten zijn anders, voetpaden, wegen, auto's, modder en zand zijn allemaal anders. Het gezichtspunt is anders! De *perceptie* is anders!”

Ik richtte mijn blik naar het licht. Buiten was het wat donkerder geworden nu. Maar het was nog steeds mijn stad. De stad waarin ik leefde, waarin ik werkte en waarin ik mij verborg.

“Dat is de moeilijkheid met schoenen.” Ik knikte. Hij was duidelijk compleet gestoord, maar ik kon de grote lijnen van zijn uitleg nog wel volgen. Ik wou naar zijn schoenen kijken.

“Sokken beste kereel!”, zei hij, zijn vuisten op de tafel slaande. Enkele druppels thee vlogen uit mijn kopje en op het tafelkleed.

”Sokken geven geen vorm aan de voet! De voet

Ik wist niet wat te zeggen. Hij merkte het en pikte er op in. “Goed en kwaad bestaan.” Hij staaarde me aan. Ik knikte enkel. “Mensen kijken terug op Hitler en zeggen dat ze kwaad konden zien in hem, in zijn handtekening toen hij dit of dat

verdrag tekende, of hoe zijn schedel een zwakke structuur had, de helling van zijn voorhoofd was niet juist, de lijnen in zijn handpalmen voorspelden de Tweede

Wereldoorlog... Allemaal onzin. Kijk naar zijn voeten. Bekijk gewoon zijn naakte voeten.

Ik had Hitlers voeten nooit gezien.

“Kijk naar die laarzen die hij droeg. Stijf, onbuigzaam, zijn voeten mochten niet eens groeien zoals het hoort, ademen zoals het hoort. Daar hadden we onze lessen uit moeten trekken. Kijk... wij willen niks opdringen over goed en kwaad. Nee. Wij hebben het over *perfectie*.”

Ik trok een wenkbrauw op. “Inderdaad ja, perfectie! Ik ben niet de enige die dit ziet. Een goeie schoen is oké. Maar wat te denken over een *perfecte* schoen? Een schoen die de persoonlijkheid van een voet kan bewaren terwijl hij hem tegelijkertijd omkneedt tot iets beter. En wat te denken over een sok die deze vorm kan vasthouden?”

Perfecte sokken. Ik vond die van mij best knus eigenlijk. Veilig. Misschien had ik wel nieuwe sokken nodig. Er zaten geen gaten in die van mij, dacht ik.

”Wij - we zijn met vijftig - zijn dit aan het onderzoeken. We bestuderen. We catalogiseren. We onderzoeken en examineren, verzamelen en brengen bij mekaar. Voor iedere man, vrouw en kind moet er een perfecte sok bestaan: iets dat hun tenen kan vertroetelen, hun zolen al strelend kan kietelen en hun hielen kan kussen. Iets zo perfect dat de geest van de persoon die ze draagt geen kwaad meer binnenlaat. Waarom zou iemand zich uiteindelijk kwaad maken als zijn voeten zo fantastisch aanvoelen?”

Ik zei niets.

“We hebben sokken gemaakt. Duizenden paren. Telkens komen we dichter bij de absolute kennis. Kijk. Kijk, verdorie, je moet man, vrouw en hebben sokken uitgevonden die een gewone man zullen veranderen in een engel, in een goddelijke manifestatie van Licht. En we hebben sokken gemaakt die een vergevingsgezinde man zullen verzuren en hem haat zullen doen voelen tegenover al wat bestaat. Wij zijn daartoe nu al in staat. Het is zo subtiel, zo onmerkbaar, maar de *verandering* vindt plaats. Niemand beseft hoeveel woede of liefde een simpel stuk wol kan veroorzaken tot ze onze geheimen zien, onze mysteries kennen en beseffen dat er nog zo veel, zo veel te leren valt. Perfectie is bereikbaar. Verlichting ligt voor het grijpen. Het geheim zit in je eigen paar voeten en in de sokken die je draagt. Welke soldaat zal ten oorlog willen trekken als zijn voeten rusten in een kribbe van wolken en zonneshijn? Maar aan de andere kant: wat voor monster zal hij worden wanneer hij stijve draden en vervelende elastiek draagt? Dit zijn simpele feiten. Onze redding is ons fundament. Ons fundament is onze voeten, die gekleed moeten worden in de beste en meest vakkundig geweven sokken, zodat we onszelf niet verliezen.”

Ik wierp een betekenisvolle blik naar de dienst. Ze kwam langs en ik stopte wat geld in haar hand, in stilte suggererend dat ze het wisselgeld mocht houden.

Ik stopte niet toen hij me vroeg waar ik naartoe ging. Ik stapte naar buiten, de stad in. Geluiden, geuren en gezichten. Ik ademde koude lucht in. Mijn schoenen kletterden op het voetpad.

F.R. Ml. Van der Eycken

Verhaal: Het spiegelmeisje

Doorheen de glazen tralies bezag ze het betraande gelaat van haar moeder. Ze bewonderde het rijke verleden dat als gebarsten boomschors dit wezen tekende. Ze herkende de edele gelaatstreken die zo typisch zijn bij alle vrouwen in haar familie. Ze voelde zelfs een trots opwellen bij de gedachte dat ook zij ooit zulk een prachtig, statig monument als haar moeder zou worden. “Ik snap het niet!” snikte die.

Ach, begrip en inzicht zijn dan ook zo overschat. *Ignorance is bliss* zei haar vriendje altijd, wanneer die weer eens niet wou bekennen waar hij de voorbijge weken geweest is.

Bovendien begreep haar moeder de zaken beter dan ze zelf kon vatten, daar was ze van overtuigd. Ze snapte het beter dan eender wie. “Waarom toch? Waarom Clarissa?”

Clarissa hield wel van die diepe levensvragen. Samen met haar grote zus Tania lag ze vaak de hele nacht te speculeren en filosoferen. Ze keek nu naar het verzopen gezicht van haar vader. Die zat met zijn hoofd naar de tafel gericht tegen zichzelf te mompelen en te jammeren, waardoor zijn kale, rode kop vol vieze vlekken des te meer opviel. Hij ondersteunde zijn hoofd met zijn gebalde vuisten, die hij keihard tegen zijn slapen drukte. Zijn mondhoeken waren zo krampachtig naar beneden gedrukt dat het meer leek op walging en wanhoop dan op verdriet. Nee, voor het zwakke vlees dat in mannen zoals haar vader

heerst, heeft ze nooit veel respect kunnen opbrengen. Ze heeft ook nooit begrepen wat haar moeder ooit in zijn armen heeft gedreven.

Waarom toch mama? Waarom?

“Maar zeg dan toch iets verdomme!” (*pauze*) “Clarissa!!!”

Haar moeders stem klonk nu heel schel en kapot. Haar vader stond plots recht en begon te janken als een ezel. Hij maakte kleine, schokkende bewegingen terwijl hij de kamer rondliep en overal tegenaan stootte.

Er kwam een man in een lange, witte jas binnen. Hij werd vergezeld door een jonge, fors gebouwde vrouw in een blauw uniform. “Misschien is het beter als u nu even de kamer verlaat” zo sprak hij met zachte stem, “we kunnen de patiënt nu beter laten rusten.”

“Natuurlijk dokter De Meeuw” antwoordde moeder met een verbazingwekkende waardigheid. “Kom schat, laten we maar gaan. Het is beter zo.” Ze nam haar man bij de arm, die nog steeds schokkend en snikkend probeerde om zijn zelfcontrole terug te vinden. Clarissa glimlachte even naar de dokter voor die buitenging. Het was dokter De Meeuw die haar had geholpen toen ze het zo slecht had, toen ze niets durfde. Toen ze nog bang was voor alles en iedereen en vooral voor zichzelf.

“U moet begrijpen dat zij geen enkel besef heeft over wat er gebeurd is.” zei dokter De Meeuw. Het was dokter De Meeuw die Clarissa overtuigd had dat ze nergens bang voor hoefde te zijn, en

zeker niet voor haar eigen lichaam.

“Ze lijkt zich op een of andere manier compleet te hebben afgesloten van de buitenwereld.”

Het was dokter De Meeuw die er op stond dat Clarissa zich al vanaf de eerste sessie zou uitkleden, want pas als ze naakt was, kon ze beseffen dat ze haar eigen lichaam moest aanvaarden, dat ze moest leren vertrouwen.

“Tijdens de talrijke gesprekken die ik met uw dochter heb gevoerd, kwam telkens weer de bewondering voor haar oudere zus Tania naar voren.”

Het was dokter De Meeuw die haar liet begrijpen dat een leerling steeds zijn meester moest overwinnen, idolen zijn immers slechts de grenzen van de eigen mogelijkheden. Ze moet haar helden overwinnen en ver achter haar laten om haar eigen kunnen tot het uiterste te drijven, zoals Tania altijd deed. Meer nog: ze moet haar idolen bevatten, helemaal opnemen, om daarna verder te kunnen.

“Kannibalisme is echt niet zo'n vreemd fenomeen voor ons moet u weten, en het komt heus niet alleen voor bij de meeste extreme psychotische gevallen hoor!”

Nu kon ze verder. Nu ze Tania begreep, wist ze dat ze verder kon met haar eigen leven.

“Het is volgens mij het beste als we haar een tijdje hier houden, zodat ze haar broodnodige rust kan terugvinden.”

Als ze nu alleen nog maar hier buiten kon geraken. “Ik zal u regelmatig op de hoogte houden van enige vorderingen, als die er zijn.”

Maar daar zou dokter De Meeuw haar wel bij helpen.

“Welbedankt voor uw goede zorgen dokter De Meeuw, wij zijn er van overtuigd dat Clarissa bij u in goede handen is. Bedankt ook voor het geduld en alle moeite die u voor ons over heeft.”

“Ach, dat spreekt toch voor zich mevrouw, ik ken Clarissa nu al zo lang...”

“Oh ja, en wens uw dochter veel succes van ons bij de aankomende Miss Bloemkool verkiezingen, ze maakt een zeer goede kans nietwaar? Ach, zij en Tania waren toch zulke goede vrienden...”

“Ja inderdaad, jullie dochters maakten ook beiden een zeer goede kans. Jammer!”

“Jammer ja, maar dat is het minste van onze zorgen nu dokter, dat is het minste van onze zorgen.”

“Dat begrijp ik. Ik wens jullie nog veel sterkte toe. En maak jullie maar niet te veel zorgen, daar bereik je toch niets mee!”

Glimlachend zwaaide de dokter het gebroken koppel uit. Een professionele houding te allen tijde, en een gezonde drang om altijd en overal de beste te zijn. Dat had hij van zijn vader geleerd. Zijn vader, ach wat een groots man... Wat zou zijn vader trots op hem zijn geweest als die hem nu zou zien! Zijn vader, ach wat een lekker man...

Rob Werkers

De joods-christelijk-islamitische traditie

Hoe Nederland worstelt met zijn identiteit

Het gaat niet goed met Nederland. Zwevend tussen cultuurrelativisten, cultuurpessimisten en waanzinnigen (de verzuiling slaat weer toe) volgden platvloerse discussies elkaar ook deze zomer in rap tempo op. De score van de voorbije komkommerperiode: een poging tot Koranverbod, een relligerie ex-moslim die in elkaar is geslagen of toch niet, de introductie van de joods-christelijk-islamitische traditie, de oprichting van het Nationaal Historisch Museum, de viering van de overwinning van het Nederlands elftal onder 21 jaar met Surinaamse vlaggen, het voorstel 'God' door 'Allah' te vervangen...

Uit bovenstaande opsomming valt op dat Nederland niet alleen onwaarschijnlijk naar binnen gekeerd is, maar ook in een identiteitscrisis verkeert. Deze twee gaan gemakkelijk samen; wie aan navelstaren doet, krijgt nu eenmaal na verloop van tijd de buik vol van zichzelf.

Nederland is opgehouden over de grenzen te kijken. Dat bleek ook al bij de verkiezingen van vorig jaar, toen de conservatieve en intergerichte Socialistische Partij en de Partij voor de Vrijheid goed waren voor bijna een kwart van de stemmen. De Nederlander, zo lijkt het, ziet zich geconfronteerd met een vrijheid waar hij zich geen raad mee weet. Uit angst voor verandering sluit het ooit zo tolerante land zich op voor het vreemde, al weet het ook niet precies wat dat vreemde precies is, laat staan wat Nederland zelf is.

Een van de kwesties waar de afgelopen zomermaanden veel inkt over vloeide, betreft de oorsprong van de Nederlandse tradities. Deze discussie vond haar oorsprong in een interview dat de minister van Integratie gaf aan het dagblad *Trouw*. Minister Vogelaar (PvdA) stelde in dit vraaggesprek dat er een mogelijkheid bestond dat

“U wordt beschuldigd van multiculturalisme”

Nederland ooit een joods-christelijk-islamitische traditie zou krijgen. 'al gaan daar wel een paar eeuwen overheen'. Na deze opzienbarende uitspraak van de minister was het hek van de dam; heel rechts Nederland liet zich uit in grotske krachttermen en de discussie groeide uit tot een algehele zijnskwestie, waarbij de nuance een stille dood stierf.

Wat was er nu gebeurd? Op 14 juli gaf minister Vogelaar een interview aan *Trouw*, een van oorsprong christelijke krant die tegenwoordig vooral wordt gekenmerkt door angst. Angst voor ouderen, angst voor jongeren, angst voor moslims en heel veel angst voor moslimjongeren. Het interview met de minister begon dan ook al goed: "Critici beschuldigen u van multiculturalisme. U zou alle culturen gelijkwaardig achten, terwijl in de islamitische cultuur vrouwen onderdrukt worden." Multiculturalisme als misdaad... je zal er maar voor terecht staan.

Even verderop stelt zij dat Nederland gevormd is door joods-christelijke tradities (hierover later meer). De interviewer vraagt hierop of we ooit, je weet het immers maar nooit met die 'multiculturalisten', zullen spreken van Nederland als land met joods-christelijk-islamitische tradities. De minister kan zich voorstellen dat dat over een paar eeuwen het geval is.

Nu ga ik mij niet uitspreken of Nederland in het jaar 2250 een land van joods-christelijk-islamitische tradities zal zijn; dat is een irrelevant vraagstuk. Het enige wat er over te zeggen valt, is dat het een mogelijkheid is. Niet meer, niet minder. Met de één miljoen moslims die nu in Nederland wonen zou het pas wonderbaarlijk en zelfs zorgwekkend zijn, mocht er over honderden jaren geen spoor van te bekennen zijn. Zeker voor een minister van integratie is het antwoord dat Vogelaar op de vraag gaf een zeer legitiem antwoord.

De reacties op de uitspraken van de minister – in vuistdikke letters op de voorpagina van *Trouw* gedrukt "Vogelaar: Islam wordt deel van onze cultuur" – waren talrijk. Enkele dozijnen onderbuikgevoelens en ongefundeerde kreten domineerden de media, waarbij dorpsgek Geert 'Mozart uit Venlo' Wilders (PvV) weer eens de kroon spande. Hij had geen goed woord over voor 'die tante van de PvdA, van wie ik de naam steeds vergeet'; hij was naar eigen zeggen zelfs 'van zijn stoel' gevallen toen hij het las. Wilders dreigde

met een motie van wantrouwen (die hij in september ook heeft ingediend) als zij haar 'gevaarlijke cultuurrelativistische' opmerkingen niet terugnam. Hij vond het onbegrijpelijk dat de minister niet opkwam voor de joods-christelijke traditie die 'vele malen beter en beschaafder is dan de achterlijke islamitische cultuur'. In een later kamerdebat voegde Wilders er nog aan toe dat minister Vogelaar 'kwekt' (taalgrap van het jaar) en dat ze 'knettergek, ja knettergek' was geworden.

Laat ik hier nog even voor alle duidelijkheid opmerken dat de term 'joods-christelijk-islamitisch' afkomstig is van de journalist en niet van de mond van minister Vogelaar. Ook de uitspraak dat deze ten vroegste over enkele eeuwen het geval zal zijn, is aan sommigen voorbijgegaan. Mark Rutte, partijleider van de liberale VVD, liet zich – gedreven door het hem kenmerkende opportunisme dat het midden laat tussen onbenulligheid en onzekerheid – evenmin onbetuigd. Helaas bezit Rutte ook de eigenschap liever zichzelf te horen praten dan zich eerst eens in te lezen: "Nederland heeft geen islamitische traditie..." Nee, dat is ook nooit door iemand gezegd, dwaas. Vervolgens beweerde hij ook nog dat de democratische rechtsstaat en de gelijkheid van mannen en vrouwen de resultaten zijn van de hoegenaamd joods-christelijke traditie. En dat terwijl deze, in de vorm dat wij ze nu kennen, juist de vruchten van seculiere krachten zijn, met name het liberalisme en socialisme.

Behalve de kritiek op de vermeende islamitische invloeden die Nederland te wachten staan, gaven Vogelaars opmerkingen over het 'joods-christelijke' ook stof tot discussie. Aan de ene kant waren er die meenden dat haar uitspraak over een joods-christelijk-islamitische traditie te weinig krediet geeft aan niet-godsdienstige invloeden. Anderen vonden juist dat de term joods-christelijk-islamitisch te beperkend is; historicus Ewout Klei zag geen reden waarom niet ook *new age*, *scientology* en hindoeïsme worden opgenomen als delen van de Nederlandse traditie. Een derde kritiek kwam op het 'joodse' gedeelte van Vogelaars verhaal. De minister zegt in het interview: "Eeuwen geleden kwam de Joodse gemeenschap naar Nederland en nu zeggen we: Nederland is een land gevormd door joods-christelijke tradities." Direct sprongen nauwkeurige historici op hun achterste poten om het ongelijk van de minister aan te tonen. De reden dat we spraken van een joods-christelijke traditie was, volgens hen, de Tweede Wereldoorlog geweest. Om te laten zien dat Nederland niet uit *Endlösungs*-wellustige types bestond, werd overgegaan tot deze symbolische vorm van *Wiedergutmachung*. Columnist Willem Breedveld had het over het 'goedmakertje na de Tweede Wereldoorlog', hoogleraar Peter Raedts sprak zelfs over een 'doekje voor het bloeden' voor de joden.

Dichter/columnist Rob Schouten zag ook weinig 'joods' in de Nederlandse tradities. Het enige waar hij op kwam was dat 'we nog altijd op de Messias wachten'... Dat is inderdaad wel een eigenheid die de laatste jaren de Nederlandse gemoederen bezighoudt. Zo hoorde ik onlangs een boer voor de televisiecamera's weemoedig klagen over de dood van zijn uitverkorene, Pim Fortuyn, waarbij hij hem wel zeer grote gaven toedichtte: "Elke ochtend staat dit stoptlicht op rood wanneer ik er langs rijd. Als 'Pimmetje' nog leefde, zette hij het zeker op groen."

De discussie over de Nederlandse identiteit, weer opgeleefd door de uitspraken van de minister van integratie, is kenmerkend voor het klimaat dat de noorderburen in bedwang houdt. Niet alleen weet niemand – zoals de bovenstaande opsomming aan reacties toont – waar de tradities op gestoeld zijn, een echt inhoudelijke discussie wil ook maar niet op gang komen; gedreven door de laatste

opiniepeilingen wordt het gewoonweg niet aantrekkelijk gevonden een gematigd en reëel discours te volgen. Polariserende politici kiezen kant en de burger volgt, waardoor een gezamenlijke toekomst en vooruitgang uitgesloten worden.

Het antisentiment van Geert Wilders cum suis uit zich tegen 'het andere': tegen het establishment, tegen progressiviteit en tegen moslims. Deze houding is nefast voor een samenleving en grenst bovendien aan een simplistische infantiliteit. De Spaanse filosoof José Ortega y Gasset beschreef het al in zijn *Opstand der Horden* uit 1930: "Dit anti is niet anders dan een leeg, ontkenkend gebaar; zijn enige stellige inhoud is een verouderd ding. Degene die zich anti-Piet verklaart, doet niet meer dan zich een voorstander te verklaren van een wereld waarin Piet niet bestaat. Doch dit is juist wat in de wereld gebeurde toen Piet nog niet was geboren. Hij die dus anti-Piet is, plaatst zich derhalve in plaats van *na* hem *vóór* hem; hij draait zijn film terug tot een vroeger tafereel, maar aan het eind van de film komt onverbiddelijk Piet weer op het doek. [...] Alle *anti* is niets meer dan een simpel en leeg *neen*."

Met Ortega y Gasset is de eerste naam van de grote drie cultuurpessimisten uit het Interbellum genoemd. De andere twee zijn de Duitse cultuurhistoricus Oswald Spengler en zijn Nederlandse tijdgenoot Johan Huizinga. Met hun haarscherpe maatschappijanalyses zijn zij naar mijn mening, ook al dateren ze uit een ver verleden, weer buitengewoon actueel. Nu wil ik hier niet gaan verklaren dat ons de Derde Wereldoorlog te wachten staat en dat het allemaal naar de klote gaat – er valt immers veel van geschiedenis te zeggen, niet dat zij zich herhaalt – maar de 'grote drie' bieden een zeer nuchtere blik op de tijdloze aspecten die in het Nederland van vandaag de dag weer prominent aanwezig zijn. Het blijkt tegenwoordig nodig om naar de klassieken te grijpen, wil men iets zinnigs zeggen over een actuele discussie zonder kant te hoeven kiezen.

Overigens, en dat is niet onbelangrijk, worden cultuurpessimisten niet graag pessimisten genoemd. Johan Huizinga (1872-1945) schrijft bijvoorbeeld in de voorrede van zijn belangrijke werk *In de schaduwen van morgen* (1935, met als beroemde opening "Wij leven in een bezeten wereld. En wij weten het"): "Het is mogelijk, dat velen mij op grond van deze bladzijden een pessimist zullen noemen. Ik heb slechts dit te antwoorden: ik ben een optimist."

Hoewel cultuurpessimisten niet optimistisch zijn over de toekomst, gaan zij nog niet als conservatieve geesten door het leven. Het is het vertrouwen dat een veranderende cultuur ook positief kan veranderen dat hen van reactionairen onderscheidt. Juist defaitisme en stilstand zijn volgens de ware cultuurpessimist de doodsteek voor een beschaving. Het pessimisme van Huizinga *con sorte* ontstaat precies door de angst voor de verstarring van tradities, voor het zelfgenoegzame nihilisme van zijn generatie, voor het gebrek aan *Begeisterung*. In tegenstelling tot conservatieven, wijzen cultuurpessimisten niet elke verandering als zodanig af; het is immers de verandering die een cultuur in leven houdt. Spengler (1880-1936) introduceert in zijn tweedelige *Der Untergang des Abendlandes* (1918-1922) de tegenstelling tussen de begrippen 'Kultur' en 'Zivilisation'; beschaving is de laatste fase van een cultuur in zijn meest decadente vorm; cultuur is een kwestie van 'worden', beschaving van 'zijn'. Ondanks Spenglers cultuurkritiek pleitte hij voor een actieve houding, want het noodlot dat ben je zelf. Zoals hij in het artikel *Pessimismus* (1921) schrijft: "Ich bin kein Pessimist. Pessimismus heisst: keine Aufgaben mehr haben."

En zo komen we, met dank aan 'de grote drie' tot de kern van de zaak van de kwestie 'Vogelaar'

van de zomer van 2007. De essentie ligt namelijk in de krampachtige behoefte aan fundamentele en onveranderlijke elementen in de samenleving. In tegenstelling tot het cultuurpessimisme van Huizinga, Spengler en Ortega y Gasset meent Geert Wilders (het toeval wil dat zijn naam in dezelfde naam voorkomt; dit is wel erg veel eer voor hem, maar dat begrijpt u ook wel) dat vooruitgang en verandering niet noodzakelijk zijn. Sterker nog: hij wil ze uitsluiten, getuige zijn opstelling in de joods-christelijk-islamitische kwestie. Spengler zou, niet geheel onterecht, opmerken dat de Nederlandse cultuur hiermee ten dode is opgeschreven; de meest decadente periode is aangebroken. Een tijdperk waarin de politiek al sinds dit millennium gedomineerd wordt door nichterige mannen in het gezelschap van twee kleine hondjes (Kenneth en Carla), televisiepersoonlijkheden die alleen 'zin' hebben mee te doen aan verkiezingen als ze ook kunnen winnen, rechtse provincialen met een permanentje die roepen dat de *Koran* net als *Mein Kampf* verboden moet worden... alle verschijnselen zijn aanwezig. Ze hebben alleen nog geen kamermeerderheid, dat is alles.

José Ortega y Gasset (1883-1955) kenschetst zijn Interbellumgeneratie als 'horden'; opgekomen massamensen wier voornaamste eigenschap hun middelmatigheid is, en die zich gedragen als verweerde kinderen. Zij weten zich geen raad met de geboden vrijheden en klampen zich uit angst vast aan de massa. Een eigen mening hebben ze niet; deze moet hun worden opgelegd 'zoals men olie in de machines spuit'.

Vergelijkbaar met de jaren '20 en '30 van de vorige eeuw eist de vrijheid nu ook haar slachtoffers. Weer zijn de mensen verloren en zoeken zij naar fundamentele en onveranderlijke elementen die het leven gemakkelijk kunnen doen

Voor de ware cultuurpessimist is stilstand dodelijk

lijken. Deze worden nu echter niet (uitsluitend) gevonden in de gemakzucht der horden, maar vooral in de profeten van de stilstand. Het is tekenend dat juist de Partij voor de 'Vrijheid' van Geert Wilders garen spint bij de angst van de bevolking, die hij weet aan te wakkeren door te gillen over een 'tsunami van islamisering', die "Nederabië" tot provincie van de islamitische superstaat "Eurabië" degradeert.

Maar, waren het slechts uitwassen als Geert Wilders geweest die zich in deze tijden zo reactionair opstelden, dan was er nog niet zoveel nieuws onder de zon. Het zijn echter ook de Nederlandse 'liberalen' die zich van hun slechtste kant laten zien, net zoals VVD-partijleider Mark Rutte in reactie op het interview met Vogelaar in *Trouw*. Een val waar het huidige Nederlands liberalisme intrapt, is die van het 'verlichtingsfundamentalisme'. Deze term klinkt als een *contradictio in terminis*, maar blijkt dat tegenwoordig allerminst te zijn; het vinden van een consequente liberaal in Nederland is vandaag de dag even moeilijk als het mijden van een Nederlander op een zaterdag in Antwerpen.

Zogenaamd geïnspireerd door de Verlichting verwordt het Nederlands liberalisme tot een soort seculier geloof, met de *Encycloplédie* als heilig boek. In de trant van 'als Voltaire het gezegd heeft, is het juist', verliest het ware liberale verlichtingsdenken zijn grootste kracht: de rede. Wanneer het verlichtingsdenken de kenmerken van een dogma krijgt, is de ideologie kwetsbaar. Dit blijkt ook uit de maatregelen die de andere politieke partij met vrijheid in de naam (Volkspartij voor Vrijheid en Democratie) de afgelopen jaren bepleit; vrijheidsbeknottende wetsvoorstellen hebben de overhand. En meermaals worden de begrippen 'vrijheid' en 'mijn vrijheid' door elkaar gehaald.

Het is mogelijk dat velen mij op grond van deze bladzijde een pessimist zullen noemen, maar die hebben het mis: ik ben een optimist. We moeten het daarom weer hebben over vooruitgang in plaats van traditie. Het woord 'vooruitgang' schittert door afwezigheid in het debat over de traditie in Nederland; de stilstand wordt gepresenteerd als het beste alternatief. Culturen kunnen niet stilstaan en zullen veranderen -of je het nu wilt of niet. Verandering is nu eenmaal de belangrijkste eigenschap van onze traditie.

Daniël van der Meer

Ideologiekritiek:

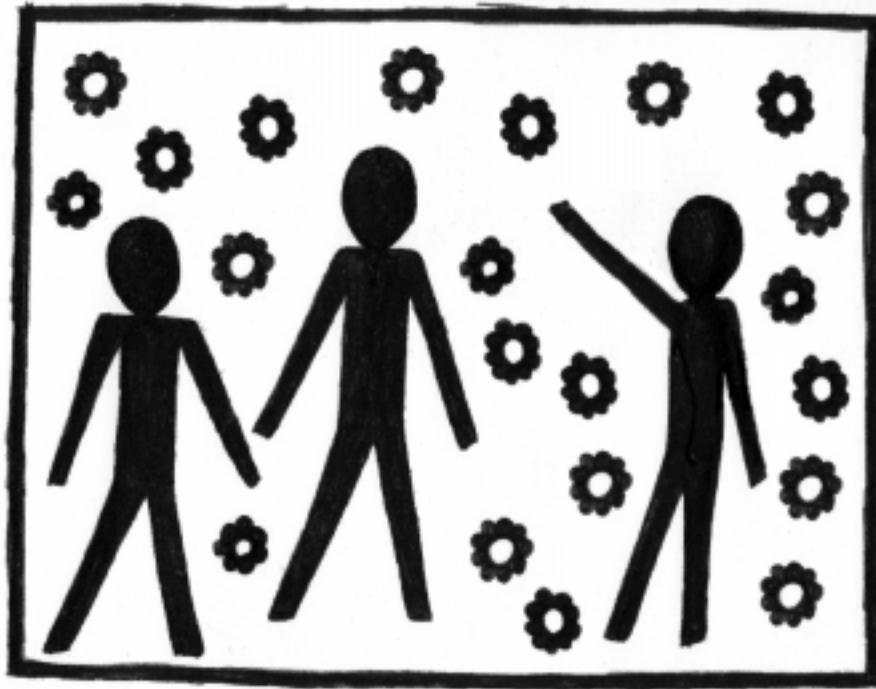
Geef Mij Een Nieuwe Hoed

Wat voorafging: Toen John Earl Gray uit de gevangenis kwam, was hij vastbesloten het geheim der absolute vrijheid tot in haar meest verborgen vezels te doorgronden. Groot was echter zijn teleurstelling toen hij onverbidde op de hardheid der moderne wereld stootte. In eerste instantie gaf John zich over aan de algemene illusies van deze tijd: naarstig ging hij op zoek naar werkzekerheid en carrièremogelijkheden, naar geld en naar consumptie. Alhoewel het vooroordeel tegen ex-gedetineerden hem daarbij vooreerst parten speelt, slaagt hij er uiteindelijk toch in het tot meester-metser te schoppen. Daarbij krijgt hij, op persoonlijk aanvragen van de plaatselijke hoogwaardigheidsbekleder, de leiding over het oprichten van een geheel nieuwe stadswijk teneinde grote sommen geld wit te wassen. Al gauw breekt echter de grote cement-crisis uit, en John is radeloos en verloren: hij zal er nooit in slagen zijn fundamenten af te krijgen en moet nu verder in een bodemloos leven. Wanneer hij vervolgens Sundri ontmoet verlaat John voorgoed de moderne wereld en wordt hij Sundri's toegewijde leerling. Deze blijkt echter niet alleen een groot leermeester, maar vooral ook een volgeling en prediker der Karakol. Monkie - ofte de Boeddha die overwint in de strijd - slaat Sundri vervolgens dan ook aan gruzelementen en brengt John nietsvermoedend naar de bergen van het geschreven en het te schrijven. Daar wordt onze held ingewijd in de geheimen van de kinderen der bergen. Wanneer John vervolgens zijn verlicht pad vervolgt, leidt dit pad hem rechtstreeks naar het vermoorden van de zon, en de wereld hult zich in schaduw. Om deze prachtige gebeurtenis enige luister bij te zetten organiseert John dan ook een groot feestmaal en dwaalt hij door de wouden op zoek naar genodigden. Wanneer men uiteindelijk allen rond de feesttafel zit, wordt er gelachen en gedanst, gebabbeld en gedronken, gevochten en verteld...

Nadat de man die het geloof verloren heeft gesproken had, was er een moment van stilte over de verzamelde genodigden nedergedaald. Men keek naar de nachtelijke hemel en hoorde het fluiten van de wind en het pulseren van de sterren, het ademen van de aarde en het zwellen van de lucht. Na een tijdje schraapte echter één der drie koningen voorzichtig de keel en sprak de volgende woorden: "Ach vrienden, ook ik zal jullie mijn verhaal vertellen. Veel van wat ik zeg zullen de andere koningen hier kunnen beamen - want wij hebben immers allen zo veel gemeen -; maar daar mijn rijk het oudste was zal ik nu maar beginnen." Vervolgens liet de man zijn blik met een koninklijke waardigheid over het verzamelde gezelschap dwalen en schraapte nogmaals nadrukkelijk de keel. "Mijn koninkrijk was gelegen langs de randen van de zee en was gezegend met vele havens en vele stranden en bezat bovendien een indrukwekkende maritieme vloot die onze vijanden op een afstand hield en ons beschermde en verrijkte. Het leven was dan ook luxueus en vredevol binnen de territoriale grenzen van mijn groot en voorspoedig koninkrijk: het land was als een haven in de armen van een rustig-zoete baai. Zo was het al geweest sinds voor ik geboren was, en in die omstandigheden werd ook ik - het product van een afgeschermd en elitaire opvoeding die gericht was op het reproduceren van reactionaire denkpatronen en het respect voor de traditie - tot koning gekroond nadat het hart van mijn arme vader het op een diner met enkele officiële instantie-figures plotseling had begeven en zijn hoofd zomaar frontaal in de tiramisu was gekwakt. Ik was dan ook helemaal niet voorbereid toen de veranderingen zich begonnen aan te dienen: ik liep met mijn hoofd steeds in de wolken en leefde in een ver verleden, kwam slechts zelden in confrontatie met de wereldlijke werkelijkheid; kortom: ik liep verloren. Voordien was het zo simpel geweest: men moest alleen maar zien dat vijandelijke troepen niet aan land wisten te komen: men had duidelijke grenzen en verdedigde die van man tot man - in het binnenland was men veilig."

De man werd nu bijgevallen door een tweede der drie koningen. Deze sprak: "Inderdaad, ach mijne vrienden, wat hij zegt kan ik beamen: ik ben ooit soortgelijk geweest. Mijn volk leefde namelijk in een berggebied, zo onneembaar als de hemel. Daar leefden wij van de geiten en de schapen; we

vierden feest en vertelden verhalen, maakten muziek en waren tevree. Soms stonden er wel eens indringers aan de voet van ons gebergte en dan werd er al eens slag geleverd voor de toegang tot onze wereld, maar wij kenden het gebergte als geen ander en wisten het steeds weer te gebruiken om de vijand te verslaan: onze geschiedenis kent maar weinig slachtoffers van de oorlog en wij leefden steeds in vree. Geografische geborgenheid: zowel de bergen als de zee. Toen echter, kwamen de vliegtuigen en raketten: de aarde verwerd vergetelheid en het luchtruim werd tot wereld."

"In deze nieuwe wereld werd territoriale gegevenheid met de devaluatie van de verticale ruimte geheel irrelevant, terwijl de horizontale ruimte aan waarde won: de wereld was nu anders." sprak nu de eerste der drie koningen weer, en in de toon van zijne woorden lag hun gewichtigheid besloten. Hij liet deze opmerking dan ook even inzinken alvorens hij vervolgde: "De wetten van het maritieme oorlogsrecht werden naar het luchtruim overgedragen; en werkelijk niemand was nu nog veilig. Zo kwam de stabiliteit der wereld onder druk te staan, en door het wegvallen van het geografische aspect der politieke werkelijkheid ontstond een proces van unificatie: de globale wereld werd langzaam één. Natuurlijk was zo ook de politieke macht der nationale heersers gebroken, en de nieuwe instellingen die het toneel van de werkelijke machtsstrijd werden waren allemaal multinationalaal en bovendien ook niet-geografisch gebonden: zij hadden geen bevolking en geen maatschappelijke legitimatie, zij waren als de herfstwind: wispelturig en onzichtbaar en ook hard en koud en kil. Dat alles gebeurde natuurlijk langzaam, soms welhaast onmerkbaar, en werd ook nog eens geremd door de beperkte vernietigingskracht van de wapens en het toenmalige wereldbeeld van materiele entiteiten en de medische stand van zaken van die primitieve tijd. U weet natuurlijk allemaal wel hoe de beheersing en structuratie van onze maatschappij voorheen was gebaseerd op het bacteriologische model van Louis Pasteur: hoe het zieke van het gezonde werd gescheiden... De irrelevant geworden grenzen leefden dus nog verder in de hoofden van de mensen, en zij wilden hun nationale soevereiniteit bewaren door de dreiging der destructie. Er werden steeds krachtigere atoombommen gebouwd en er ontstond een nieuwe soort van stabiliteit in de fragiliteit van deze wereld: hele blokken van de aarde waren nu verenigd en konden elkaar wederzijds vernietigen: iedereen was even bang."

De tweede der drie koningen onderbrak nu opnieuw de eerste met de volgende woorden: "Voorheen was oorlog een zaak geweest van professionals, soldaten doodden soldaten, krijgers bevochten krijgers. Wie niet op het slagveld was, had slechts zelden om het leven te vrezzen. Nu viel plots de dood als bliksem uit de lucht en moordde kilometers in het rond, onverbiddelijk en willekeurig. Niemand ontquam aan dit gevaar vanuit de hoogte, en dit gevaar ontwikkelde en verfijnde zich tot een feilloze, allesvernietigende kracht. Onvoorbereide burgers moesten zich nu beschermen tegen dit onontkoombare luchtterrorisme." De man haalde even diep adem en vervolgde: "Het begon al toen men die ene

Wereldomspannende Oorlog bevocht met de Dubbele Vredesbommen. Hun vreemde geronk drong huiskamers binnen en de mensen hun ogen sprongen open van de waanzin. Ontzet stortten ze zich op hun kinderen in een ijdele poging tot bescherming, even ontroerend als zinloos. Overal tussen het puin lagen ze verspreid om te sterven met onmenselijk wit gelaat, kleinkunstenaars bezongen de tranen van de ouderen en de rimpels van de jeugd. Deze oorlog werd besloten met het vallen van de Kleine Jongen en de Dikke Man. Voor het eerst werd er een nucleaire golf op ons ecosysteem losgelaten en de mensen sloten zich

op in hun huizen, bang van hun eigen wereld. Daarbuiten muteerden de slachtoffers van de radioactieve stralen tot gedachten die de grenzen der menselijke fantasie ver achter zich zouden laten. Maar de planeet moest haar grootste bedreigingen en verschrikkingen nog belevan: De grote supercontinenten zouden de jaren erna hun respectievelijke inwoners de stuipen op het lijf jagen met de Oorlog Die Nooit Bestaan Heeft. Overal en altijd was er het radioactieve gevaar en men zag in de verbeelding steeds meer felgekleurde bollen uit de lucht vallen. Men leerde de kinderen het Bukken en Bedekken zodat ze onder hun kleine schoolbankjes toch konden geloven dat er over hen gewaakt werd. Ondertussen konden de supercontinenten hun voorraad luchtwapens tot hallucinante hoeveelheden opdrijven."

"U begrijpt wel," zo ging de eerste der drie koningen weer verder, "hoe er op die manier een kloof ontstond tussen de gepercipieerde realiteit en de wereldlijke werkelijkheid die daaraan ten grondslag lag: terwijl de hoofden van de mensen dronken werden gemaakt van de zogenaamde macht hunner respectievelijke natiestaten, was de werkelijke wereldlijke macht in handen gekomen van een internationale klasse van managers en grootfinanciers en hun administratieve slaafjes. Zij vertegenwoordigden de onontkoombare drang tot unificatie die het gevolg was van de territorialisatie van de oorlogs-strategie. Zij hadden echter nood aan nationale machtssymbolen en een democratische legitimatie voor het uitoefenen van de macht; en hun media presenteerde ons dan ook zo aan de grote massa's hunner bevolking. Iedereen speelde het spel maar mee, en uit schaamte stelden de nationale politiekers de internationaal uitgevaardigde richtlijnen voor als wetten van eigen hand. Zo leefden de volkeren van deze wereld in de weerschijn van hun eigen onafhankelijkheid, maar zij werden onopgemerkt omkaderd door de schaduw van één enkele globale macht. En zoals de lucht zich niet laat storen door aardse beperkingen als bergen en water, zo liet deze supermacht zich niet tot vervoering brengen door haar samenstellende radertjes zoals de landen en mensen die op aarde leven. En omdat aardse instellingen daartoe nu eenmaal tenderen, werd ook haar hoofdtaak het verzekeren van het eigen voortbestaan en het uitbreiden en consolideren van het eigen machtsterrein: men werd bezitterig en wantrouwig."

"In de Jungle-Oorlogen", zo ging de tweede der drie koningen weer verder, "liet men dan weer een heel nieuw gevaar van bovenaf op de mensen nederdalen: de Brandende Regen werd over de

vele oerbossen uitgegoten en smolt de kleren en huid van de mensen hun lijf. Wereldwijd keek men geschokt naar beelden van de schreeuwende naakte meisjes die uit de wouden kwamen gerend, de armen ver genoeg van het lijf houdend om de schroeiende pijn te beperken. Door deze internationale ontzetting moest men een alternatief vinden op de Brandende Regen. Men vond een oplossing door een cruciale coalitie met vliegtuigbrandstof. Men kon nu de choquerende beelden van voorheen vermijden, want de slachtoffers van deze nieuwe Witte Schittering smelten zelf netjes weg, terwijl hun kledij proper en schoon en volledig intact blijft. Men zorgde er uiteraard ook voor dat de beelden van deze taferelen ditmaal buiten het bekijken interesseveld van de vele mensen werd gehouden. Ondertussen was immers de oorlog tegen het Wereldwijde Terrorisme begonnen. Door de aanval van de IJzeren Vogels op de Torens leefde er onder de mensen nu zulk een verschrikkelijk waanzinnige angst voor het luchtruim dat zij blind werden voor alles dat schijnbaar buiten hun eigen veiligheid viel. De spanningen en conflicten in combinatie met de ondenkbare potentie in vernietigingskracht van het enorme luchtwapenarsenaal hadden de planeet in een enorme tikkende tijdbom veranderd. Overal was men zich bewust van de zelfveroorzaakte nucleaire meteorietenregen die nu elk moment op onze hoofden kon nederdalen. De mensen wisten, zagen en hadden ook meegemaakt welk gevaar er om de hoek loerde. Overal leek het leven van deze mensen nu gedomineerd door het doodeenvoudige thema 'Als De Bom Valt'. Slechts de héél kleine kinderen waren nog min of meer vrij in hun onwetendheid. Onbeschaamd en onbezorgd speelden zij nog in de zeldzame weiden, bossen en andere speelruimtes die hen nog waren gegund, voor de korte tijd die hen nog was gegund."

"Ondertussen was de wereld alweer veranderd," sprak nu de derde der drie koningen, die tot dan toe gezwegen had. Hij liet zijn blik even over de aanwezigen dwalen en ging verder: "Ikzelf was koning van een rijk dat zich onder de grond bevond. Dat was natuurlijk niet altijd al zo geweest, maar vanwege de problemen die mijn beide collega's hier hebben aangehaald, besloot mijn volk zich ondergronds te wagen. We waren vastbesloten op onze eigen manier te blijven leven, en we waren bereid die vrijheid tot het allerlaatste te beschermen. Men wordt hard van een leven onder de grond, dat kan ik je wel verzekeren..." Even leek de man in het verleden te kijken. Rond de tafel was stil. Toen vervolgde hij: "Toen Einstein de ether afschafte, was dat - zoals u allemaal ongetwijfeld wel zal weten - een kwestie van Machiaanse denkeconomie. De rest van de wereld volgde... Dat het bestaan van de zogenaamde ether echter niet kon bewezen worden, was uitsluitend het gevolg van een foutieve kijk op de structuren van de werkelijkheid: een verwarring van de begrippen energie en materie, een dwaling van potentie en substantie: een menselijk fout. Zodra men de verbijssing van dit denkbeeld inzag, vond er weer een revolutie in de aard der oorlog plaats: in plaats van in te grijpen in de menselijk waarneembare ruimte, koos men er nu voor rechtstreeks in te grijpen op het ecosysteem zelf: de aan het menselijk oog onttrokken levensvoorwaarden van een bepaalde samenleving als geheel werden nu onder vuur genomen. Tegelijk werd het bacteriologische model der werkelijkheid vervangen door een nieuwe, op de genetica gebaseerde, visie op de dingen: waar de focus in het oorlog voeren voorheen op het conflict zelf had gelegen, kwam die nu op de grondvoorwaarden voor het ontstaan van een conflict zelf te liggen. De belangrijkste offensieve strategie werd daarmee het ongeluk, de natuurramp, de storing; al het accidentele. Daardoor werd de oorlog zelf natuurlijk onzichtbaar; en ook de soldaten en krijgers gingen op in het dagelijkse leven en waren al snel niet langer te onderscheiden van de burgers: de terreur was nu alom: zelfs ondergronds was men niet meer veilig..." De man nam een grote slok van het lekkers dat zich in zijn drinkbeker bevond en staaarde nogmaals doorheen de ruimte.

(wordt vervolgd)

Bram Langmans & Rob Werkers

Willekeurig Citaat Van De Maand

Ter Overpeinzing En Contemplatie

Beste en ook wel zeer geliefde lezer(es), ik kan u met veel plezier en blijdschap de geboorte aankondigen van alweer een vaste en ook geheel non-sensicale rubriek in uw aller geliefde studentenblad! Laten wij dat vieren! Elke Moeial zal ik immers speciaal voor u en uw gemoedsrust enkele geheel willekeurige citaatjes uit mijn boekencollectie aan uw kritische denkvermogen voorleggen ter overpeinzing ende contemplatie. Verder natuurlijk ook ideaal geschikt om menig in het slop geraakt café-gesprek weer op gang te brengen of om die sfeer van vriendschappelijke competitie in discussies met uw vrienden nog meer aan te wakkeren! Zeg nu nog eens dat wij hier bij De Moeial niet aan u denken!

Hier gaat ie dan:

“Als waar is - zoals Hegel zegt - dat de geschiedenis de geschiedenis van de vrijheid is, dan geldt dat voor de hele mensheid, altijd en overall; ook de geschiedenis van de Oosterse satrapieën is geschiedenis van de vrijheid. Vrijheid betekent dan alleen “beweging”, proces, dialectiek. Ook de geschiedenis van de Oosterse satrapieën is vrijheid geweest, omdat het beweging en proces is geweest, wat waar is: die satrapieën zijn dan ook in elkaar gestort. Nogmaals: de geschiedenis is vrijheid omdat zij de strijd is tussen vrijheid en gezag, tussen revolutie en behoud, een strijd waarin vrijheid en revolutie voortdurend het overwicht hebben over gezag en behoud. Maar wordt in dat geval de vrijheid niet in alle stromingen en partijen uitgedrukt, zijn het niet alle dialectische momenten van het vrijheidsproces?”

Antonio Gramsci ¹

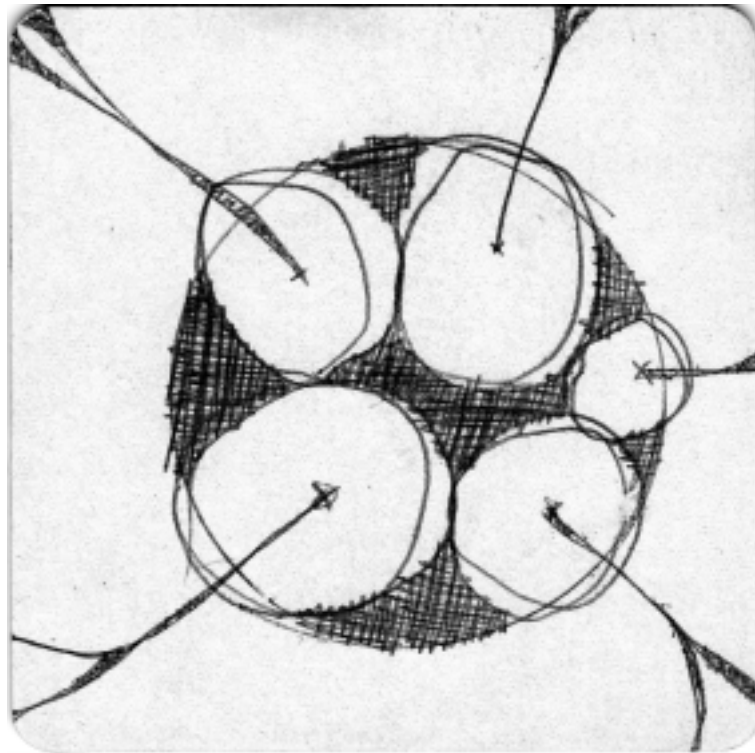
“Wij beschouwen het nieuwe denken niet als iets dat definitief vaststaat. We geloven niet dat we de definitieve waarheid hebben ontdekt, die de anderen alleen nog maar kunnen aannemen of verwerpen, dat wil zeggen een standpunt innemen

dat wij dan fout zouden noemen. Zo is het niet.”
Michail Gorbatsjov ²

“De leer van de Sufi's houdt in, dat de menselijke psyche oneindig verschilt in graad, doch in het geheel niet in wezen van het goddelijke. Zij is een atoom van dat oneindige geheel, waarin zij eens zal worden opgelost. Zij nemen aan, dat God naar geest en substantie immanent is in het heelal,

spiegel van een maskerade; daarom is niets de aandacht van één ogenblik waard, dan de liefde, die ons verenigt met de bruidegom van de ziel; en zelfs in deze ellendige en illusoire scheiding van den Geliefde worden wij verrukt door flitsen van hemelse schoonheid en herinneringen aan de goddelijke liefde, die vergeten waarheden weer in ons wakker roepen.”

Lily Adams Beck ³

en dat de enige werkelijke liefde in het universum die is, welke ons verbindt met die Volmaaktheid. Alle andere liefde is een droom, die bij het aanbreken van de dageraad vervliegt. De eeuwigheid heeft begin noch einde en haar doel is zaligheid. Niets bestaat in werkelijkheid dan bewustzijn en geest; materiële substanties, gelijk de wereld ze noemt, zijn een illusie, de valse

“We bleven op alle mogelijke manieren proberen Kongolezen in te lijven bij ons kleine legertje en hun een elementaire militaire training te geven, om met deze kerngroep het allerbelangrijkste te redden: de geest, de aanwezigheid van de Revolutie. Maar degenen die tot taak hadden deze leven in te blazen, de Cubanen, verloren zelf steeds meer hun levenskracht. Ook het klimaat

deed daarbij zijn invloed gelden: bij de endemische malaria kwam nu ook nog de gastro-enteritis. In mijn dagboek noteerde ik, totdat mijn wetenschappelijke geest het aflegde tegen de dwingende aandrang om te rennen, de statistiek van mijn eigen geval: in 24 uur tijd moest ik meer dan 30 keer. Hoeveel keren meer daarna nog, dat weet alleen het struikgewas. Vele kameraden leden aan de zelfde aandoening, die niet langdurig was en zich goed liet genezen met sterke antibiotica, maar wel bijdroeg tot een nog verdere verzwakking van het al aangetaste moreel. En niets van wat er buiten ons kamp gebeurde kon helpen om dat enigszins op te krikken, niet één fier gebaar, niet één intelligente actie.”

Ernesto Che Guevara ⁴

“En nogmaals zwijgzaam-getrouw, met een zoete blik van haar ogen inwilligend Silba's wens en gevend het ganse medevoelen van haar minnend hart, volgde Silga, de zwijgende.”

Soedanes legende ⁵

P.S.: Laat ons alsjeblieft weten welk van de bovenstaande citaten uw voorkeur wegdraagt via moeial@vub.ac.be!

Bram Langmans

¹ Antonio Gramsci. *Marxisme als filosofie van de praxis*. 1972. Kritiese Bibliotheek Van Genneep, Amsterdam. p. 115 - 116.

² Michail Gorbatsjov. *Perestrojka. Een nieuwe visie voor mijn land en de wereld*. 1987. Uitgeverij Het Spectrum, Utrecht. p. 177.

³ Lily Adams Beck. *Wijsheid uit het Oosten. Een overzicht van de Oosterse wijsbegeerte*. 1928. N.V. Servire, Den Haag. p. 195 - 196.

⁴ Ernesto Che Guevara. *De Afrikaanse droom. De revolutionaire dagboeken uit de Kongo, 1965-1966*. 1999. Van Genneep, Amsterdam. p. 185.

⁵ Emiel Van Der Straeten. *Soedanese legenden*. 1957. Davidsfonds, Leuven. p. 179.

Interview met Farzan Athari

Het Iraans-Zweedse fotomodel vertelt

De laatste tijd worden we in de media dom onze oren geslagen met artikels over Bush, het islamitische Iran en nucleaire wapens. Iran zou los staan van onze westerse, geciviliseerde beschaving en deel uitmaken van de “Axis of evil”. Maar welke kant van Iran kennen we eigenlijk? De Moeial trok voor u op onderzoek.

Wij interviewden Farzan Athari, een Zweeds-Iraans fotomodel, acteur en televisiepersoonlijkheid. Als eerste Internationaal model die een contract tekende in Iran, is hij een van de meest gevierde mannelijke modellen binnen de Perzische en Zweedse gemeenschap. Farzan is trouwens niet onbegaan met deze wereld: op zijn site vind je regelmatig artikels van zijn hand (www.farzanaathari.com)

Would you please introduce yourself to our readers?

My name is Farzan Athari and I work as an International Model. I'm based and raised in Sweden and I was born in Iran, Tehran.

When did you decide to become a model?

Since I was a kid I always enjoyed entertaining people in different ways, from parties to school events to private family gatherings. So show business was the plan. Modeling is also a part of show business. There was a modeling competition in an event that I worked for... and I didn't even know about the competition... some friends that I worked with told me “come on sign for the competition”... I was like “Sure, why not?”... Always full of self-confidence... Anyway I made it to the final three and after the competition an agent from a modeling agency came and introduced himself and his company and gave me his card... After a few days I gave him a call and we arranged a test shooting to see the results... And the results were good... and that's how it started...

What does modeling mean to you?

Well it started as a hobby, but now it's my fulltime job and as long as it's going well and forward... I will continue.

Do you have any formal training regarding modeling?

Nope... for modeling you don't need any kind of training. The most important things to have are self-confidence, being patient as a person with a lot of positive energy and self-esteem. You need to take care of yourself and look good in front of the camera with a special look in your eyes that talks...

Where is your favorite place to live and work in the World and why?

Well its not just one place (smiles). I want to live and work in Sweden, Iran, US and India. Sweden because I was raised there and I got my whole family there. Iran because its my home country and I want to help the industry develop and also try to show people another side of Iran.

Define the word ‘beauty’!

Something that makes you amazed by looking at it...it can be anything. A lot of stuff or people can look good but very few of them are really beautiful...

What are your favorite and least favorite words in life? How do they make you feel?

My favorite word is confidence because it makes me believe in stuff I want and at the same time it gives me a lot of energy to do stuff. My least

favorite word...Hmm... Not any special word but all the negative words like.... Can't, not possible...war, hate... etc.

How does your personality change when you are in front of the camera?

That depends on what project I am working on and what the client wants from me.

-How do you feel about missed opportunities that will never occur again?

Never look back, always look forward and try to do your best and see what can be created.

You are the most popular international Iranian male model, how does that feel?

It doesn't affect me as a person about how I feel but it gives me a lot of energy to continue with what I do.

Ever concerned about failure?

Failure is always there, the important thing is that you always do your best and believe in what you are doing.

Who are your influences?

Will Smith because of his success in different fields and the most important thing, his personality that he gives out in front of the camera and in the interviews, always positive with a lot of energy and a great self-confidence... and he seems to have a lovely and happy family.

Describe the best day in your personal or professional life.

Best day in my personal life was when my baby

sister was born. A hug from her makes all my problems and negative thoughts disappear.

Have you ever thought about or actually stopped modeling? What was the cause?

Yes of course, as soon as I see that I'm not going forward in my career I will stop, but I won't stop until I have done my best.

In what type of assignments are you most interested?

Direct bookings in other countries for TV-commercials, especially advertisements for suits. I love to travel.

Throughout your career, what was the most surprising or predictable response to your personality?

That must be when people get to know that I'm so down to earth, a whole different personality than the image in my pictures...

What would you have done differently during your career so far, and could this be a lesson for others?

Don't spend all of your money, try to save money (laughs)... and don't have pauses in your career; go forward with 100% tempo.

What is your message to all Iranian young people in Belgium?

We already got a lot of negative thoughts about Iranian people and Iran in general, so try your best to represent it in a good way.

What other thoughts would you like to share?

If you don't believe in yourself, no one else will.

Maryam Moeini & Sylvia De Cleyn

La Proxima Estación: Esperanza

Voor Iedereen die de hoop verliest

Een jonge vrouw wordt wakker, ze heeft goed gefeest en haar vriend ligt nog te slapen. Haar kleine kamer wordt amper verlicht door de zonnestralen die door het smog boven de stad verhinderd worden. Ze haalt de krant en leest wat ze al weet: het gaat slecht met de wereld. De auto's toeteren in de file, haar vriend wordt wakker. Hij zet de radio aan; het nieuws van 10u: oorlog, vervuiling, prostitutie, politieke spelletjes en sport.

Hij zucht diep en verandert van radiozender. 'Het is te vroeg voor dit nieuws', zegt hij verontschuldigend. Maar de berichten laten hem niet los. Hij is verward en begrijpt zijn wereld niet. Hij begrijpt de vriendschap en de liefde die hij met zijn vrienden deelt, maar kan zich de haatgevoelens tussen mensen niet voorstellen. Hij vraagt zich af waarom er oorlogen zijn, hoe de oorlog uitgevochten zou worden in zijn stad en door wie. Zou hij iemand kunnen doden?

'Pff, de wereld is wreed en wij moeten erin wonen. Wat gaat er met ons gebeuren als het nu al zo erg is?'. Zijn vriendin kijkt hem een beetje verbaasd aan, 'Tja ... ik weet het niet, soms vraag ik me dat ook af.'. Ze kijkt naar buiten en zegt 'Soms wens ik dat we ergens anders zouden leven, waar het leven mooi is. Maar dat is nergens meer; vluchten gaat enkel nog maar in mijn dromen.'. Haar vriend houdt haar wang in zijn palm en streelt met zijn andere hand haar hoofd. Hun voorhoofden raken, ze zoenen en halen hun troost uit de liefde. Hun lichamen hebben enkel aandacht voor elkaar; ze kijken, smaken, raken en ruiken elkaar. Ze vrijen. Verheerlijkt van elkaar, bevredigd en zorgeloos liggen ze naast elkaar. De omringende wereld was naar de achtergrond verdwenen, er was enkel hij en zij. Ze horen de auto's en radiogeluiden niet meer.

Op de achtergrond speelt de radio:

*Sometimes I dream about reality
Sometimes I feel so gone
Sometimes I dream about a wild wild world
Sometimes I feel so lonesome
Hey Bobby Marley.
Sing Something good to me
This world go crazy
It's an emergency
Tonight I dream about fraternity
Sometimes I say: One day!
One day my dreams will be reality
Like Bobby said ... to me
Hey Bobby Marley.
Sing Something good to me
This world go crazy
It's an emergency
Tonight I watch through my window
And I can't see no light
Tonight I watch through my window
And I can't see no rights*

Manu Chao – Mr. Bobby

Er is geen ontkomen aan, ze zijn zich bewust van de wereld en diens zorgwekkende gezondheid verhoogt dat. Hun toestand is nu onomkeerbaar, zoals een meisje een vrouw wordt en hout in as verandert, op die natuurlijke wijze is de confrontatie met hun wereld de enige levenswijze geworden. Ze moeten in dialoog met de wereld, stellen de vragen die de wereld bij hen doet oproepen en zoeken de antwoorden in haar geschiedenis. Vanaf nu gingen ze niet meer dromen, maar hopen. Want een ellendig leven zonder hoop, is een fatalistisch leven en daar zijn ze te jong voor.

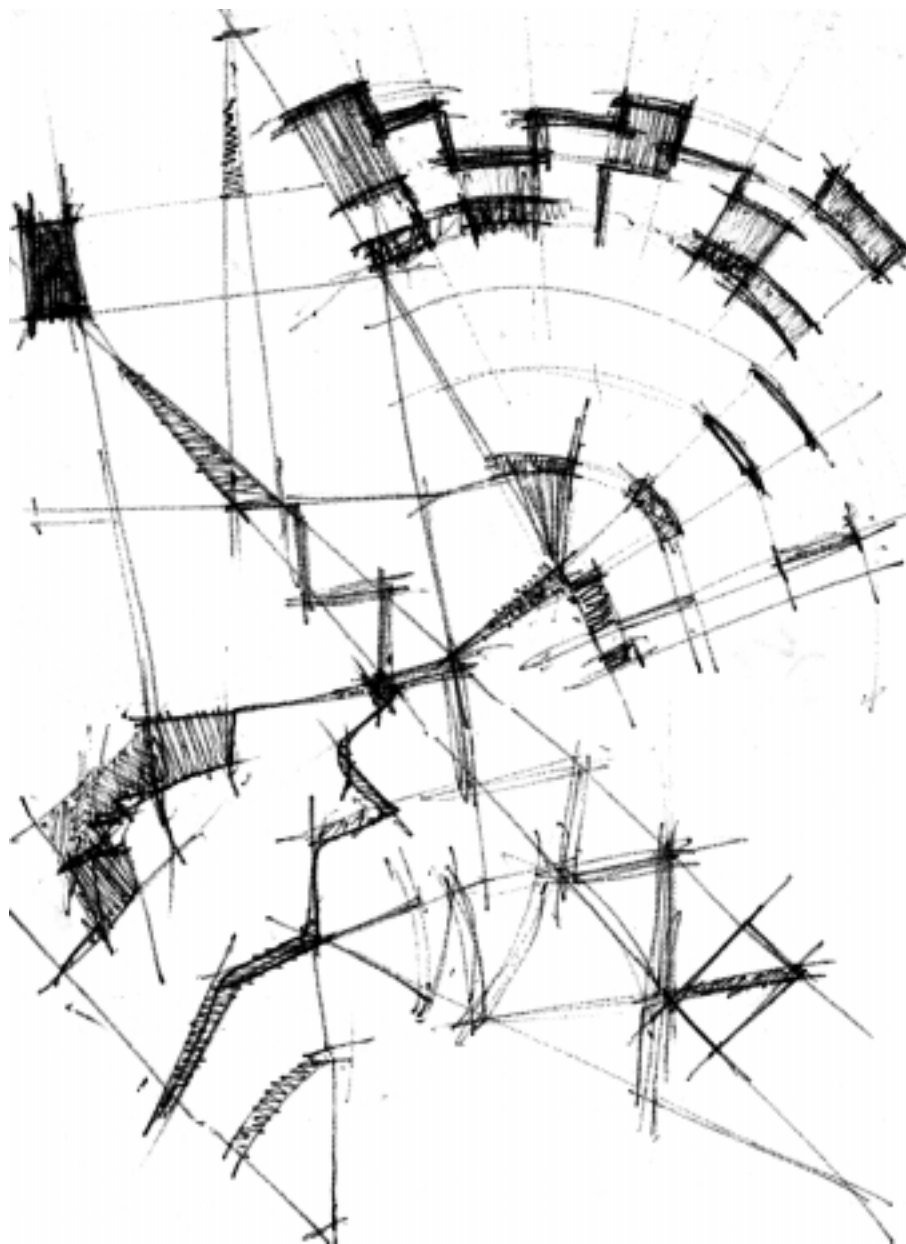
Wat hen het meest beangstigt is de toenemende vernietiging van de natuur door vervuiling, de basis voor elk bestaan wordt erdoor bedreigd. Dus ook het bestaan van de nieuwe wereld die ze willen scheppen. Waarom wordt de wereld vervuild en door wie? Ze spreken met veel mensen en gaan naar debatten. Ze houden van de serieuze en diepgaande discussie. Ze komen tot de volgende conclusies.

Mens en natuur

De mens verandert zijn omgeving sinds de dag dat hij geen dier meer is. Al bij de vroegste beschavingen heeft de menselijke activiteit gevolgen voor de natuur: de Ethiopiërs verbrandden hun bos voor vruchtbaar land, de Griekse herders lieten hun schapen overall grazen met als gevolg een dor landschap en het Romeinse leger bouwde aquaducten en wegen die het landschap veranderden. Dankzij de industriële

revolutie wordt het mogelijk om veel meer te produceren, de menselijke activiteit groeit exponentieel en de lucht-, water- en grondvervuiling neemt ook toe. We kunnen meer eten produceren dan we nodig hebben, overal op de wereld zijn en in betere huizen wonen. Hoewel de nieuwe technologieën onze levensstandaard drastisch verhogen, vervuult de industriële activiteit zoals we ze nu kennen nog steeds.

De 'mens' vervuult dus altijd? De

oorzaken voor de vervuiling is de menselijke activiteit zelf? Dit geeft het koppel een schuldgevoel ondanks hun goede bedoelingen. Ze wilden absoluut niet de wereld vervuilen, maar het leek inherent te zijn aan 'de menselijke natuur'. Is de enige oplossing het herleiden van elke menselijke activiteit tot het minimum, terug gaan naar een oertijdperk?

Maar ze beseffen dat ze geen Ethiopiërs, Grieken of Romeinen zijn en dat men nu weet wat de gevolgen zijn van zulke ingrepen in de natuur. Eigenlijk zien ze in dat de mens verandert en het mogelijk is om de verhouding tussen mens en aarde aan te passen. Er zijn veel voorbeelden te noemen: hernieuwbare energie, beter openbaar vervoer, hybride auto's, duurzame landbouw en bosbouw, enz. Waarom worden deze aanpassingen, die mogelijk en noodzakelijk zijn voor de toekomst, niet toegepast?

Verwoestende Productie

De relatie die de mens aangaat met de natuur, is de manier waarop wij van haar grondstoffen andere producten maken, het is dus de productiemethode. De huidige productiemethode is gebaseerd op winst-maximalisatie – het kapitalisme. Ze houdt geen rekening met de gevolgen die deze logica heeft voor de mens en de natuur.

Het is de manier van produceren, niet het produceren zelf, die de oorzaak is van de vervuiling: de landbouw moet goedkoper eten produceren om de concurrentie te overleven en is genoodzaakt chemische stoffen te gebruiken; het is mogelijk om hernieuwbare energie te produceren maar de rentabiliteit ligt lager en de klant zou onafhankelijk kunnen worden; het gebruik van de auto kan voor een groot deel vervangen worden door het openbaar vervoer, maar de hele automobielsector verliest dan haar inkomsten en de regering moet investeren. Anderzijds is het ook mogelijk om

milieuvriendelijkere auto's te produceren, maar dit wordt om dezelfde reden niet gedaan, om maar te zwijgen van de verliezen in de petroleumsector.

Zij vinden nog vele andere voorbeelden, die bevestigen dat de winstlogica haaks staat op de noden van de mens en zijn toekomst bedreigt. Maar de concurrentie tussen landen ontketent ook de oorlog. Een staat zal haar economische en strategische belangen verdedigen en versterken met deze destructieve kracht. Haar militaire

betalen voor bioproducten en andere 'ecologische' alternatieven omdat de staat en de rijke bedrijfsleiders ons dit opleggen. Deze maatregelen helpen niet, wij moeten onze levenskwaliteit en geest niet laten verzieken door deze absurditeiten.

De mens is een creatief wezen, ze schept haar omgeving. Het moet niet vernietigend te werk gaan zoals nu, evenmin moet het 'duurzaam' leven. Dit betekent een onveranderlijkheid in de toestand van natuur en mens. Als scheppend wezen heeft de mens het potentieel om meren en bossen aan te leggen, plant- en diervariëteiten te cultiveren. Wanneer men verlost is van het kapitalisme en haar produktiemethode zal de mens haar creatieve krachten tentoon stellen en zal mens en natuur samen bloeien zoals nooit tevoren.

Hoe kunnen we de wereld dan bevrijden van deze moordende en verwoestende crisis?

La proxima estación

'En, wat nu?' vroeg ze hem glimlachend en ongeduldig. Hij staart in de verte en antwoordt: 'We zijn ver geraakt omdat we het probleem begrijpen, maar de wereld is enkel in onze hoofden veranderd. Nu wordt het moeilijk; inzicht verkrijgen is nodig om de gepaste acties te ondernemen maar dan moet men nog de moed hebben om die acties te volbrengen.' Aarzelend moedigt ze hem aan met de volgende woorden: 'We zijn samen, ik steun je, de mensen die hopen steunen je zoals jij hen steunt en dat zal altijd zo zijn. Samen zullen we er wel geraken, hé.'

Overladen met verantwoordelijkheid en een plicht staan ze onbewegelijk. Ze hunkeren naar 1968, 1956 en 1917. Er waait een sterke en frisse wind ...

Zelf kunnen ze de wereld niet veranderen, er is een massa nodig die bewust en georganiseerd de strijd aan gaat. Het koppel behoort tot die klasse, elke dag wordt hun overtuiging sterker. Zij zijn de toekomst, in hun ogen schijnt de hoop, zij zijn het proletariaat die het kapitalisme verslaat.

De tijd tikt verder, de wereld wordt erger en de radio is nooit stil gevallen:

*Five to one, baby
One in five
No one here gets out alive, now
You get yours, baby
Ill get mine
Gonna make it, baby
If we try*

*The old get old
And the young get stronger
May take a week
And it may take longer
They got the guns
But we got the numbers
Gonna win, yeah
Were takin over
Come on!*

*Your ballroom days are over, baby
Night is drawing near
Shadows of the evening crawl across the years
Ya walk across the floor with a flower in your hand
Trying to tell me no one understands
Trade in your hours for a handful dimes
Gonna make it, baby, in our prime*

*Come together one more time
Get together one more time
Get together one more time
Get together, gotta, get together*

The Doors – Five to One

Gorki

Debat

'Het kan anders, het moet beter'

Iedereen welkom

De datum, uur en plaats van het debat zal bekend worden gemaakt met behulp van flyers.

In de Wachtzaal of was het een Treinwagon

De Trein dus

De trein dus, zit niet beladen vol. Het is mooi weer en hoewel op dit eigenste moment een beelddoelstelling opstapt, is de binnentemperatuur best wel te pruimen. Het zag er naar uit dat het een aangenaam ritje worden zou voor een gepensioneerde man van om en bij de 70.

U weet dat op mijn leeftijd het niet gemakkelijk valt kwiek te blijven, en toch zou ik mezelf omschrijven als een fijn gerimpeld oud mannetje waar de gezonde levensloop van afstraalt. Zo bleef ik amper geteisterd door ouderdomskwaaltjes rustig zitten, om met wijsheid de benen van mijn medereiziger te observeren.

De hippe twintigjarige meid is druk aan de praat, omdat even daarvoor haar mobieltje over ging in trilfunctie, ze sprong op en al rechtstaand was ze haar wat aan het rondraaien. Ze babbelt en haar stem kabbelt in zo een log en oeroud communicatieapparaatje, een gsm van dezer tijd. "Hey schatje, ben je alleen daar? ..., ja, ik ook, ik zit op de trein."

Pff, zelfs mocht ik een seniele man van mijn leeftijd zijn, dan nog was deze informatie mij overbodig.

Met een stem verre van vrolijk vervolgt ze: "Hoezo? We hadden toch een afspraak, ..., maar ik ben het, Marjolein!" Voor de deerne het beseft zit ze in een heftige discussie vervlochten.

Mmm, mooi die benen, maar het is tijd voor iets anders. Even kijken naar het voorbijrazende landschap, want ik zit stil! Dat lijkt duidelijk me dunkt. Het raam doorkijken en terwijl slinks een glimp opvangen van de baseballpet, nog gekregen van de grote Babe Ruth himself, en dan zien in de reflexie op het plexiglas of het pronkstuk nog in model zit.

Niets aan de hand, geen paniek! Alles op zijn plaats, nu kan ik doorgaans weer in zekerheid leven. Men mag dan af en toe de benen negeren, het is tijd om het af te leren. Een laatste keer voordat het beeld van haar kont deel uitmaken zou van de individuele en egocentrische neigingen mijner bewegingsanalyse.

Na een uitweiding en een praatje met live stem over de borstimplantaten die ze voor haar verjaardag wenst te verkrijgen, verzekerde

Marjoleintje de ruzie te vergeten indien. Het antwoord was negatief en haar stem verkilde tot een ijzige stilte. De oortjes van een vijftal medepassagiers spitsen zich toe, maar hun gelaat verraadt niets, men blijft stoicijns tegenwoordig, alsof ze in de hellenistische periode al poker speelden.

"Proberen, proberen, dat zeg je altijd, maar het werkt niet hé! Het wordt me nu duidelijk dat ze praat met haar man en dan doet ze een vuil boekje open over haar 'liefeling'. Ze bezingt zijn uitvoerig en schaamteloos buitenshuis wangedrag, de vuilewaslijst was goed voor een aria. Luid genoeg, naar mijn mening opdat zelfs de machinist, laat staan iedere omstaander het horen zou.

Alle medepassagiers horen het, maar als bezige bijen bezigen ze het niet-luisteren, en dwalen met hun aandacht af, weg van daar, naar het voorbijglijdende landschapsformatiegeheel of naar het wc-lampje dat juist op rood knipperde. Niemand was geïnteresseerd: behalve ik keek niet één treinreiziger haar aan. Daarenboven voelde ik zeer goed dat deze ten zeerste mannelijke nalatigheid niets met het verouderde communicatiemiddel te maken had! De vraag waarom dan wel verdween als ik met vreugde overgeschakelde op het goedkeuren van haar gezichtje.

Bla, bla bla, bewogen de volronde lippen. Ze schakelde een toonhoogte hoger en probeerde de emotionele snaar met haar tranen te beroeren. Om de klaarblijkelijk hopeloze relationele situatie alsnog om te buigen in haar voordeel voert ze het tempo op. Vergezeld van een met piep- en snikgeluiden ("Ik doe toch alles voor jou...", en een: "Hou je dan niet van mij?") gevulde theatershow. Zo kan je het echt wel noemen.

Want daar komen de tortelduifjes dan uit het niets de relatie opnieuw goed te stemmen: "Is het waar? Ik ook van jou." Het vrouwelijke schouwspel smelt weg als een ijscreme in de handen van een oververhitte tiener en zegt: "Hèhe, och stop mijn sloeberke, ..., ja tot straks."

Marjolein haakt figuurlijk in en op dat moment, ... keek ze me recht in de ogen. Dat korte moment dat mij als een halve eeuw verscheen, zal ik nooit vergeten. Nimmer zal haar gemoedsverandering mijn collectieve geheugen verlaten. De mimiek vertelde me het verhaal van het antwoord op de vraag van 1 miljoen: "Vanwaar die mannelijke interesse in wc-lampjes?"

Zojuist was ze nog de boter, nu het mes dat er vlotjes doorheen snijdt. Jazo verweet ze me kortaf met vlijmscherpe blik: "Wilt u wel even!? Dit was wel een privé-gesprek! En er bestaat trouwens Botox tegen rimpels, boy!"

Verbouwereerd over deze verbale aanval, kan ik enkel mijn ogen afwenden en in diepe schaamte verdrinken. De enige troost die mij restte is respectievelijk een Engelstalige zin en de moed recht te staan en vlakaf te zeggen: "The boy you are talking to girly, his name is Schegloff." Er gaat een rilling van kop tot staartbeen door mijn ruggengraat, om met voldoende energie op te merken dat er ook via berichtjes te communiceren valt, i.p.v. je leven voor de oren van de leeuwen te gooien.

Wat is er fout aan dit verhaal? U weet het niet? Nee?

Ideaal, want dan kent u het juiste antwoord. Er is helemaal niets mis mee.

Een grondigere misser was geschied moest de schrijver zijn verhaal niet ken niet.

Nada

Bei uns in Amerika I

De Moeial is een correspondent in het verre New York rijk. Naast het halen van een academische frisse Neus aan de Stony Brooke State University, brengt Ben vanaf nu in zijn maandelijkse column uitvoerig verslag uit over het wel en wee van een eenzame Belg in den vreemde. Ben blogt natuurlijk ook nog. Ja. Maar dan enkel voor insiders. Bad luck fool! Go Fight Win!

Amerika is een pregnante suikergeur die je overal toewaait, vanaf het moment dat je de luchthaven verlaat, tot je in zwoele hitte gaat slapen. Amerika zijn walgelijke, overdreven dikke mensen, die krukken nodig hebben om zich voort te bewegen. Ik heb het niet alleen over ouderen, maar ook over studenten. Amerika is bezwangerd met een alomtegenwoordige paranoia, van de strikte grenscontroles tot de constante waarschuwingen in om het even wat voor soort publiek transport je neemt: "If you see something, say something". Waarvan akte.

Ondanks dat, is het moeilijk het land niet te aanvaarden zoals het is. Want het is ook het land van New York City, de wereldmegapolis. Alles en meer wat een Europeaan ergert in Amerika vind je daar ook weer terug, misschien zelfs nog erger. Deze stad is een uitvergroting, die je in het gezicht slaat zodra je Penn Station verlaat en oog in oog staat met talloze Babeltorens, overal. Hun aantal en enormiteit dwingt de vreemdeling tot stilte. Gelukkig is daar de New Yorker om de stilte te vullen met zijn spectrum aan meningen en anekdotes. Over de natie die kapotgaat. Door de

huidige regering of door de influx aan Mexicanen die weigeren Engels te leren, zoals hun lange rij voorgangers. Irak is het enige woord dat zelden gesproken wordt tussen het gekwebbel in GSMs. En stilte valt zodra een buitenlander de kwestie vernoemt.

Maar dan herneemt de New Yorker zich, met een glimlach, en vraagt je naar je nationaliteit. Als Belg krijg je al te vaak reacties waarin het woord chocolade voorkomt. Maar het is net die glimlach en spontaniteit die je de bewoners van de City in je hart doet sluiten: iedereen is welkom daar, zo lijkt het ondanks bepaalde realiteiten, en iedereen spreekt vrijuit met je. Zelfs al is er een bepaalde soort schijnheiligheid in dit gedrag, het is anders dan de frons die je in België krijgt als je iemand aanspreekt. Dat mensen dan typisch overdreven reageren op dingen die je zegt, neem je er graag bij.

Nog iets wat voor de New Yorker pleit is zijn koffie. Nu is koffie een enorm populair drankje in Amerika: ze wordt overal verkocht in papieren bekertjes met plastic bewaardesels, en bijgevolg loopt iedereen op straat met een beker in de ene hand en een koffer in de andere. Dat, of de leiband van een overdreven gecoiffeerde hond. De kwaliteit van "a cup of joe" varieert nogal door het enorme aanbod, maar in New York is er een koffievriendelijk maar gegarandeerd subliem is. Als hautaine Europeaan denk je niet dat koffie uit een papieren beker lekker kan zijn. Zeker niet als dat een cappuccino is, dan nog geserveerd door een norse man van vage Italiaanse afkomst, die

bovendien nauwelijks Engels verstaat. Maar God zij mijn getuige, dat drankje wordt hier heerlijk bereid. Doch niet in Starbucks.

Koffiebeker in de hand schijnt de zon in Central Park. Kinderen rollen over gras, pubers spelen baseball en bejaarden lezen de *New York Times*. Je zou naar Giacometti en Bacon kunnen gaan kijken. Of de ferrie nemen naar Staten Island en tussen nog meer groen gaan wandelen. Het Vrijheidsbeeld zou je passeren, met daarbij Ellis, waar zovelen diezelfde vrijheid ontzegd werd. Het doet er allemaal niet veel toe, je bent in New York, Amerika, de Nieuwe Wereld. En de mogelijkheden zijn eindeloos.

Ben

HAIKU
door
[meToiKos]

Wie viel niet tijdens het gevecht
tussen boot en bierkaai
de eindeloze val –
welkom in een stad zonder zon

Colofon

De Moeial

Maandlijks studententijdschrift van de VUB in samenwerking met het Brussels Studentengenootschap, Studiekring Vrij Onderzoek en Dienst Cultuur.

Ons redactielokaal is gelegen te Triomflaan 62. Elke maandag om 20 uur is er redactievergadering. Iedereen is welkom!

Stuur al uw opmerkingen, vragen en reacties naar: moeial@vub.ac.be

Bezoek ook eens onze website: www.vub.ac.be/moeial

Verantwoordelijke Uitgever
Bram Langmans

Coördinator
Daniël (Dany. L.) van der Meer

Vice-coördinator
Yannick Menendez

Secretaris
Thomas Martin

Penningmeester
Frederik Verbist

Lay-out
Gabriël, Daniël, Thomas, Yannick

Illustraties
Archief, Ruben, Bram, Pieter

Achterflap
Ruben Brabers

Redactieleden
Ben Van Overmeire, Thomas Martin, Rob Werkers, Bilal Benyaich, Gabriël Zamora Moreno, Frank Vanaerschoot, Matthias Vanheerentals, Daniël van der Meer, Daan Essers, Frederik Verbist, Yannick Menendez, Pieter Boeykens

Redactiemedewerkers
Bram Langmans, Ruben Brabers, Piet Van De Velde, Kristien Janssens, Dimitri Dhuyvetter, Dries Essers, Pieter Heremans, Gorki Flor Van der Eycken, Maryam Moeini, Sylvia De Cleyre

Eindredactie:
Ben Van Overmeire, Thomas Martin, Daniël van der Meer, Rob Werkers

Abonnementen:
Jaarabonnement: 30 euro
Steunabonnement (jaar): 75 euro
Rekening: 001-0376518-40
!!Met de vermelding van: 'SS 5 KRWER 7' !!
Stuur uw adresgegevens naar: moeial@vub.ac.be

Oplage: 1600 ex.

Drukker: Grafikon
Gedrukt op gerecycleerd papier

De redactie is *niet* verantwoordelijk voor publicaties van het BSG, V.O., Dienst Cultuur, lezersbrieven, opiniebijdragen en standpunten.

Kom en schrijf voor
De Moeial!

Zowaar een samenwerking met deBuren

Overzicht der activiteiten in oktober

Vanaf heden krijgt u elke maand een overzicht van de debatten die het Vlaams-Nederlands huis deBuren organiseert voorgeschiedeld in uw Moelial. Bovendien geven we nog wat extra aandacht aan de activiteiten die u interessant kunt vinden. Voor de maand oktober is dat de discussie rond het boek *De Staat van Verschil* van Paul Frissen. Verder komt Vandebroucke ook binnenkort bij deBuren langs voor een debat over gelijke kansen in het onderwijs. Kijk voor het volledige programma eens in dat grijze vak rechts op deze zelfde pagina.

deBuren

Locatie: Leopoldstraat 6, 1000 Brussel

Gratis toegang, inschrijven op info@deburen.eu
www.deburen.eu

De Staat van Verschil 10 oktober, 20.00 uur

"Een politiek van het verschil, van de differentie creëert de contexten die eigen verantwoordelijkheid mogelijk moeten maken. Geen paternalisme, geen grenzeloze beleidsambities, geen beelden van een goede samenleving van geëmancipeerde burgers, maar een repertoire waarin de mogelijkheden om verschil te maken maximaal zijn." Aldus ondersteunt hoogleraar Bestuurskunde Paul Frissen zijn 'kritiek van de gelijkheid'. Frissens boek *De Staat van Verschil* (2007) is het laatste in een reeks over de staat (*De lege Staat, De virtuele Staat, De versplinterde Staat,...*) en heeft op zeer uiteenlopende reacties geleid in de boekenpagina's.

onvolledige informatie. Dit impliceert dat ze in plaats van de reeds vermelde arrogante zelfverzekerdheid een bepaalde ironie in acht moeten nemen; de doelgerichtheid van beslissingen staat geenszins vast en de illusie dat dit wel het geval zou zijn biedt een gevaarlijke schijnzekerheid die door kwaadwillenden misbruikt kan worden.

Een basisgedachte die aan deze stelling ten grondslag ligt is dat mensen in elk denkbaar opzicht verschillend zijn. Ten behoeve van hun ideaal komen gelijkheidsapostelen telkens met nieuwe beleid en meer bureaucratie, opdat de ongelijkheden voorgoed verdwijnen. Dit is volgens Frissen een zinloze opgave; democratieën zullen dol draaien als men tegen beter weten in aan het gelijkheidsprincipe vasthoudt. En het gelijkheidsmodel zal aan zijn eigen tegenstrijdigheden ten onder gaan. Een verlichting van het bestuurlijk apparaat verplicht ons om meer ongelijkheid te aanvaarden, met alle gevolgen van dien.

Zowel lovende kritieken als enkele harde woorden zijn Frissen ten deel gevallen. Zo laat hoogleraar Veiligheid en Burgerschap Hans Boutellier weinig heel van Frissens betoog; in plaats van de 316 pagina's die *De Staat van Verschil* telt, had het net zo goed 'in een pamflet van veertig pagina's' kunnen staan. Hoogleraar Geschiedfilosofie Frank Ankersmit spreekt daarentegen van een 'verrassend boek binnen Frissens omvangrijke oeuvre'.

Al met al voldoende stof om over de discussiëren. Kom 10 oktober naar deBuren. Schrijf u in via iPAVUB@vub.ac.be

P.H.A. Frissen, *De Staat van Verschil, een kritiek van de gelijkheid*, Van Gennep, Amsterdam, 2007

- **20u Openingswoord** door **Prof. Dr. Geert Bouckaert**, Hoogleraar Overheidsmanagement KU Leuven

- **20u15 De Staat van Verschil. Een kritiek van de gelijkheid.**

door **Prof. Dr. Paul H.A. Frissen**, Decaan Nederlandse School voor Openbaar Bestuur (NSOB) Den Haag, Hoogleraar Bestuurskunde aan de Tilburgse School voor Politiek en Bestuur, Universiteit van Tilburg (UvT)

- **20u55 Reacties van respondenten**
Prof. Dr. Filip De Rynck, Hoogleraar Bestuurskunde, Hogeschool Gent

Prof. Dr. René Fokué, Hoogleraar Centrum voor Grondslagenonderzoek van het recht, KU Leuven
Prof. Dr. Wilfried Rauws, Hoofddocent Arbeidsrecht, Vrije Universiteit Brussel en Universiteit Maastricht (o.v.)

- **21u40 Afsluiting** door **Prof. Dr. Paul de Hert**, Hoofddocent TILT, Universiteit van Tilburg en Vrije Universiteit Brussel

Daniël van der Meer

Frissen hekelt het moralisme van politici; hij beschuldigt hen zelfs van een zekere arrogante zelfverzekerdheid. De politiek overschat zichzelf en overschat de juistheid van de beslissingen die ze neemt. Beleidsmakers zouden moeten inzien dat ze hun beslissingen baseren op voorlopige en

PROGRAMMA:

10/2007 - 12:30 > 13:30

BROODJE BRUSSEL: Bart Dirks

Luister tijdens de middag naar een gesprek met correspondent van *De Volkskrant* te Brussel.

02/10/2007 - 20:00 > 21:30

GOEDE BUREN: De Nederlandse Ambassade
Een lezing van Connie Palmen op de Nederlandse Ambassade (Paleizenlaan 1, 3080 Tervuren)

06-07/10/2007 - 10:00 > 19:00/18:00

GOEDE BUREN: Het Andere Boek

Jaarlijks tweedaags auteursfestival met boekbeurs te Antwerpen (Wereldculturencentrum Zuiderpershuis, Waalse Kaai 14)

07/10/2007 - 11:30 > 13:00

RADIOBOEKEN: Nilgün Yerli & Ibrahim Selman

Uit eigen werk voorgelezen verhalen. Ze worden live voor publiek opgenomen en uitgezonden via de radio. Ook als podcast te beluisteren op www.radioboeken.eu.

09/10/2007 - 19:30 > 21:00

Literaire avond met Ester Naomi Perquin

Haar poëziedebuut *Servetten Halfstok* werd voor het een en ander genomineerd. Bij deBuren zal Perquin voordragen uit eigen werk. Bovendien is één gedicht van haar hand vertaald in de 23 talen van de EU; de bundel zal overhandigd worden aan de EU-commissaris voor jeugd, cultuur en onderwijs Ján Figel.

10/10/2007 - 20:00 > 21:30

Paul Frissen - 'De staat van verschil. Een kritiek van gelijkheid'
Zie hiernaast.

11/10/2007 - 20:00 > 21:30

Europa in Nederland: geen 'ja' of 'nee' maar 'welk Europa'?

Na het verwerpen van de Europese Grondwet door Frankrijk en Nederland in 2005, is het debat over de toekomst van de Europese Unie los gearbarsten. Naar aanleiding van deze sceptische houding ten opzichte van 'Brussel' heeft de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) onderzocht wat de problemen zijn met de legitimiteit van het EU-beleid in Nederland. Op deze avond wordt het rapport dat de WRR heeft opgesteld, besproken en bediscussieerd.

12/10/2007 - 19:00 > 09:11 (21:11)

MIND EUROPE: Reasonable expectations of privacy after 9/11

Van 12 tot 13 oktober vindt bij deBuren een internationale conferentie plaats over privacywetgeving, *Reinventing Data Protection*

genaamd. Het gratis debat (in het Engels) is de afsluitende activiteit. Enkele zeer interessante sprekers staan op het programma. Komt dat zien.

14/10/2007 - 14:00 > 17:00

GOEDE BUREN: Dag van de Architectuur: DAARKOM stelt voor.

Luister naar Marokkaanse muziek en proef idem hapjes bij de kennismaking met het Vlaams-Marokkaans Culturenhuis DAARKOM. Met een gesprek tussen interieurarchitect Karim Osmani en Chantal Pattyn (Klara).

16/10/2007 - 20:00 > 21:30

Afshin Ellian - De islam in de Lage Landen

Beluister en bespreek Elliens visie op de islam in België en Nederland. Afshin Ellian is rechtsfilosoof, columnist en steunbetuiger van het Comité voor ex-moslims.

18/10/2007 - 20:00 > 21:30

HOMO UNIVERSALIS: Catherine Verfaillie

Catherine Verfaillie is een beroemde stamcelonderzoekster. Na een kleine twintig jaar in de VS onderzoek te hebben gedaan, is ze sinds 2006 terug in België. Ze richtte het Stamcelinstituut aan de KUL op.

21/10/2007 - 11:30 > 13:00

RADIOBOEKEN: Karin Amatmoekrim & Naima El Bezaz

Uit eigen werk voorgelezen verhalen.

24/10/2007 - 13:00 > 18:00

Dag van de Student: politieke jobbeurs

Boek een een-op-een gesprek met Vlaamse en Nederlandse (oud)politici en stel uw politieke carrière voor de rest van uw leven veilig. En blijf vooral even plakken voor het debat met Vandebroucke (zie onder).

24/10/2007 - 20:00 > 21:30

Gelijke kansen op onderwijs

Allen hierheen! Onze geliefde Vandebroucke komt zijn praatje doen over de democratisering van het onderwijs. Hij doet dit waarschijnlijk samen met zijn Nederlandse evenknie: Ronald Plasterk, ook minister van Onderwijs, ook socialist.

25/10/2007 - 20:00 > 21:30

DEMOCRATIE ZONDER GRENZEN: Pierre Rosanvallon

Democratie heeft altijd nood aan 'democratisering' aldus Pierre Rosanvallon. Bovendien is democratie ondenkbaar zonder een flinke portie wantrouwen ten opzichte van de politiek. Rosanvallon schreef *La contre-démocratie* (2006) en bekleedt de leerstoel 'Geschiedenis van de moderne en hedendaagse politiek' aan het College de France in Parijs.

Afscheidsbrief aan de Nieuwelaan

De tijd is gekomen, de Nieuwelaan is niet meer ... voorlopig toch niet. Dit jaar wordt Tsjernobyl of Guantánamo Bay aan het spoor, hoe het studentenhuys nog liefkozend wordt genoemd, gerenoveerd. Dit zal vermoedelijk iets meer dan 1 jaar in beslag nemen en de kostprijs zal 6,5 miljoen euro bedragen. Het hing al een tijdje onvermijdelijk boven onze brave NWL bewonershoofden.

Maar nu is het dan zo ver; de NWL wordt onvermijdelijk vernieuwd en dit tot grote spijt en vreugde van ieder die daar woonde. Dus vergeeft u mij als ik met de volgende zinnen wat sentimenteel overkom, maar ik moet met heimwee terugdenken aan het karakter dat de NWL uitstraalde. Het resultaat van al de bewoners die het gebouwd door de jaren heen heeft zien passeren en door hen achtergelaten is, zal onherroepelijk verdwijnen. Weg zijn de donkere zonderlinge gangen die met graffiti versierd werden als grottschilderingen van een oude vergane civilisatie. Weg zijn de 378 burens die ik bij elke ontmoeting begroette. Weg zijn ook de stille kamers die elke nacht wel een paar keer verstoord werden door mensen die al dan niet zingend of dronken met veel lawaai thuis kwamen.

Weg is de morgen die werd ingeleid door de eerste trein die luidruchtig voorbij raasde of de werknemers die in de "tuin" aan het werken waren. Weg zijn ook de meestal niet te propere keukens waar een heel jaar dezelfde *Flair* en *Morgen* bleef liggen en enkel door waarschijnlijke Alzheimerpatiënten werden doorbladerd tijdens de bereiding van hun maal, de pingpong tafels zonder net, de tv's die als het hun liefdelijke werkten en de grote stoffige ondergrondse parking waar 2 klein goaltjes stonden om te voetballen.

Maar weg is ook mijn lekkende radiator die mijn kot geregeld versierde met een plasje water. Bij

mijn bed dat geregeld eens instortte, zal ik de nachtelijk knutselmomenten niet te hard missen. De rattenvallen in de voortuin waren ook niet erg bemoedigend en de schommelende liften met flikkerende lichten evenmin. Dus wat gebeurt er nu exact met de NWL? De lange, kille met wand schilderij versierde gangen worden vervangen door woonunits, 5 op elke verdieping. Elke woonunit bestaat uit 12 kamers met 4 gemeenschappelijke douches, 4 wastafels, 2 wc's en 1 urinoir (ja de privé-douches en wc's zijn voorgoed verleden tijd) en 1 grote gemeenschappelijke keuken. Deze woonunits garanderen dat men deze samen zal moeten

onderhouden zoals de brave mensen in de Schoofslaan en op de campus zelf. Verder nog komen er 5 grote, nieuwe liften en zullen de oude liften, die in mijn herinnering onscheidbaar verworven zijn met doodsangsten, vervangen. De nieuwe liften zullen nu tot -1 gaan waar de parking

Weg zijn de donkere zonderlinge gangen

zal zijn en hopelijk een klein voetbal stadium (alstublieft). Nog een verdieping naar de hel toe -2, zal nu de gemeenschappelijke ruimte zijn. Ook de tuin zal op -2 bevinden (hoera een tuin en geen modderbad bezet door NMBS fanatiekelingen).

Hoewel ik afscheid neem met spijt in mijn hart kan niemand ontkennen dat de Nieuwelaan waarmee iedere bewoner een haat-liefde-relatie had, gemist zal worden, maar zeker aan een renovatie toe was. Ik kijk dus vol verwachting uit naar de hopelijke verbeteringen die in september van 2008 af zullen zijn.

Yannick Menendez Arguelles

De vakantie is voorbij...

Doch de Moeialkwal zegt...

Leve de Vakantie!!

... want waarin verschillen de afgelopen 3 maanden nu eigenlijk met de rest van het academiejaar?..

Zijn het...

de Feestjes?..

... of de morning-after?..

het onaangename
blokweer?..

El Rubén

... of toch het feit dat er eindelijk terug een krant verschijnt waarin écht iets te lezen valt?..

**De volgende Moeial verschijnt 30 oktober.
Moge u het tot dan uithouden.**